

NGUYA NA NZAMBE

YA KOBONGOLA

 Matondi, ndeko. [Ndeko Carl Williams alobi: “Ezali mpenza litomba ya kozala na Ndeko Branham koya mbala mingi mpenza na Phoenix. Nakanisi ayaka na Phoenix mingi koleka bisika nyonso. Mpe tolinci ete ákoba koyaka, ntango nyonso oyo ngai nazali awa, ata bongo. Nzambe ápambola yo, Ndeko Branham.”—Mok.] Natondi—natondi yo, Ndeko Williams.

Mbote, baninga. Nazali... Na oyo etali libota Shakarian, Ndeko móbali Williams ná Ndeko mwasi Williams mpe na bango awa bayebi na ntina na yango. Namonaki yango na emononeli, pene na mibu mibale to misato, liboso ábanda kobéla, mpe esalemaki.

² Mpe mobu eleki, ntango tozalaki awa, nabanzi ete ezalaki na sánza ya Liboso, na likita, ezalaki ntango oyo ságó wana (nkombo na ye nani? Nabosani nkombo na ye sikoyo.) azalaki awa. [Moto moko alobi: “Stanley.”—Mok.] Stanley, Episkopo Stanley, ya lingomba Katoliko. Boyebe lisusu ntango ayélaki ngai Biblia, boyebe, mpe alobaki na ngai...

Bato mingi bazalaki kosakola: “Mwana na ngai ya mwasi, obiki.”

³ Mpe ayebaki ete emononeli yango elobáki ete akobika te. “Akokuwa na katikati ya ngonga ya mibale ná ya misato na ntongo.” Boyebe yango lisusu? [Moto moko alobi: “Iyo.”—Mok.] Boye, ngonga ya mibale to ya misato.

⁴ Mpe nazalaki kokoka koyebisa Demos te. Kasi ata bongo nayebisaki bokilo na ye ya mwasi, na eteni ya ndako, kaka awa na ngámbo mosusu. Nalobaki: “Akobika te.”

Mme Shakarian alobaki: “Ee, bato nyonso bazali kosakola.”

⁵ Nalobaki: “Na ntembe te, nakokaki kozala na libunga, ngai moko, kasi nalobaki yango. Akobika te.”

⁶ Nayebisaki bato mingi, eleki pene na mibu misato: “Namónaki ye azobundáká mpo na bomoi na ye, mpe alálaki na mbeto. Atómbolaki maboko mpe agángaki epai na ngai, ndenge wana. Kasi na—nakokaki ata kokómá esika azalaki te. Na bongo namonaki ye kokufa. Natalaki, mpe eloko moko ezalaki wana, sáá moko ezalaki wana, mpe etalisaki ete ekómaki katikati na ngonga ya mibale mpe misato.”

⁷ Na bongo episkopo yango alobaki: “Ee, nakotala malamu mpo námona ndenge likambo yango ekosalema.” Boye, esalemaki mpenza.

⁸ Toyoki mpenza mawa. Nazomiyoka ete lingomba ebungisi moto moko ya malamu mpenza, na Ndeko mwasi Florence Shakarian. Kasi, azalaki moyembi monene, azalaki mwasi moko atondisami na Molimo.

⁹ Nazalaki elongo ná mama na ye; mama na ye azalaki moko na bato ya liboso oyo nakútánaki na bango na Libongo ya Westi, ntango mama na ye abikisamaki. Ntango minganga... Asilaki kokóta na comá, mpe nzoto mobimba evimbaki. Na bongo mo—monganga oyo azalaki kuna ayebisaki ngai, alobaki: "Sikawa zala mpenza na kimia ntango okobondela. Kosala makelele mingi te. Mwasi yango azali kobunda na liwa."

Nalobaki: "Iyo, misie."

¹⁰ Mpe alobaki, na bongo, akobaki kaka koyebisa ngai. Mpe, ee, nazuaki ata libaku ya kofungola monoko na ngai te, tóloba.

¹¹ Boye, Ndeko Demos moto ayebisaki ngai nákoba kaka mpe námata likoló kotala ye.

¹² Boye, namataki kuna. Mpe Florence azalaki ya kofukama wana, ná mwa basi mosusu, azalaki naino mwana mwasi kitoko, ya moke. Mpe nakendeki mpe nabondelaki mpo na ye, mpe nalobaki yango. Kasi azalaki komiyeba te. Mpe nayebisaki ye ete akotélema lisusu. Mpe atelemaki lisusu. Nsimá na mibu mibale to misato, akufaki. Sikawa, Nzambe ayanolaka mabondeli na biso.

¹³ Mpe toyebi ete, tondimaka ete biso nyonso toyaki awa na mokano ya Nzambe, tokokende mpe ndenge moko. Moko na moko, biso nyonso tokoleka na ekuke yango. Yango wana toyei awa na ntongo oyo, tosangani na Lisanga oyo ya ba-Homme d'Affaires Chrétiens, ezali mpo na kolobela makambo yango, mpe komilengela mpo na yango, mpo toyebi ete, na ntembe te, ekoya.

¹⁴ Sikawa Ndeko mwasi Florence azali mama-moke ya mibu ntuku minei na mibale, ndenge Ndeko Williams auti koyebisa ngai, elenge mpenza. Kasi liboso bá...ayebaki ete azalaki na bokono yango, ee, namonaki emononeli moko mpo na ye, mpe bayebisaki ngai ndenge ekosuka mpo na ye. Na bongo, elingaki kozala... Nzambe ayebi nyonso wana, mpe amonaki Yesu na kati ya chambre liboso ákende. Tolungi mpenza kobondela mpo na ye te, mpo tosiláki kosala yango mingi mpenza. Tolungi kaka kotóndo Nzambe mpo na bomoi oyo ezalaki elongo na biso, oyo epemelaki biso nyonso, oyo ya Ndeko mwasi Shakarian.

¹⁵ Mpe tolungi kobondela mpo na Ndeko Demos, Ndeko mwasi Rose. Mpe bómikanisela, balekaki na likambo moko ya makasi mpenza na bomoi na bango, awa na nsuka...ezali tata na ye, ná ndeko na ye ya mwasi sikawa kati na...na mibu oyo euti koleka. [Moto moko asololi na Ndeko Branham—Mok.] Kasi, mpe, iyo, na nsé ya...na nsé ya sanza zomi; ná Ndeko mwasi—Ndeko mwasi Edna mpe.

¹⁶ Boye, nayebi kokabola mawa ya Ndeko Demos. Nazalaki na tata, na ndeko mobali, na mwasi ná bebé, oyo bakendeki na kati ya mikolo moke, boye, na—nayebi ndenge azali komiyoka na ntongo oyo. Okoyeba yango kaka soki obíkélá likambo yango, na ntango wana nde okoyeba kokabola mawa ná mosusu. Mpe . . .

¹⁷ [Biyókeli esali makeléle—Mok.] Ngai moko moto nasalaki yango. Bólimbisa ngai. Natuti eloko moko ya moke esika moko awa, na loboko na ngai. Boye, bó—bólimbisa ngai ndenge nayokisi yango makasi mingi, nasali yango na nkó te.

¹⁸ Boye, tótelema sikawa, wana to . . . soki bokoki, soki ezali . . . Tógumba mitó.

¹⁹ Tata na biso na Likoló, tosangani awa na ntongo oyo mpo na kokumbamela Yo, mpo na kopesa Yo matondi mpe masánzoli, ndenge Otindaki Yesu, Mosikoli na biso, mpo tózala na elikia ntango bomoi oyo ekosila, komona ete eyebani mpenza te soki tokobika awa ntango nyonso. Mpe, Tata, komona ndenge banzoto oyo ekoki kokómá mabe mpenza, biso tozali na esengo mpo tozali na ntina ya kotikala awa ntango nyonso te. Osili kofungola nzela ya kokimela, na nzela ya lobwaku ya kufa.

²⁰ Mpe, Tata, tozongisi matondi epai na Yo na ntongo oyo, mpo na bomoi ya moko oyo azalaki elongo na biso, mobu moko ekoki te, azalaki koyembela Yo masanzoli, Ndeko mwasi Florence Shakarian, ndenge toyebelaki ye. Mpe Osilaki koyebisa biso yango ntango molai liboso, ata bambula, ete likambo oyo ekosalema, mpo ézala mpasi mingi mpenza te mpo na biso. Mpe toyebi ete oyo Yo olobaka ezali solo. Na bongo Liloba na Yo elobi: “Moto oyo abotami na mwasi, bomoi na ye ezali mokuse mpe etondi na mitungisi.” Toyebi ete yango mpe ezali solo, Nkolo. Toyebi ete biso nyonso tosengeli koleka na lobwaku yango. Boye, totondi Yo mpo na bomoi na ye oyo ezelaki awa na mokili. Mpe tondimi na nzela na kondima, ete sikawa, na ntongo oyo, asili koleka longwa na ndako mabe ya mawa oyo, koingela na nzoto ya nkembo, oyo ekoki kobela ata moke te. Makoki na ye ya koyemba, ná mongongo oyo azalaki na yango, mpe molimo na ye efulukaki na ngolu mpenza ya Klisto! Soki akokaki kozonga na ntongo oyo, akosala yango ata moke te; mpo akosengela koleka lisusu na makambo nyonso oyo. Elingi koloba, sikawa esili, azali elongo ná mama na ye mpe papa na ye. Babengi bebé na bango mpo ázonga na ndako. Boye, to—totondi Yo.

²¹ Tolinci mpe kobondela mpo na kobónidisama, mpo na Ndeko na biso Shakarian, ndeko molingami na biso ya motuya, koyebáká ete bo—bomoi oyo abikaka, mitungisi oyo azali koleka na yango na mikolo oyo euti koleka, mpe ndenge akómi; tozali komona ye konuna, ná suki na ye kolongwa, mpe mapeka na ye kokweya, kasi ata bongo azali kaka komeka kotikala na elanga mpo na Nzambe. E Nzambe, pesa ye makasi lelo. Tobondeli, e Nzambe, ete Ókokisa yango. Mpo na baoyo nyonso bazali na

matángá mpo na bokei na mwasi na ye, tobondeli mpo na moto moko na moko.

²² Mpe Nkolo, wana tozali kokanisa na ntina na likambo oyo, tika ete tómikanisela ete biso mpe tosengeli kokende mokolo moko. Wana tofandi elongo awa Liboso na Nkolo Yesu, tosengi ete Ózongisa likambo yango sika na makanisi na biso. Mpe tika ete tómitala malamu, tóloba, to tótala-tala mpenza misala ya bomoi na biso moko, mpo tózala na nsé ya Makila mpe na kati ya Kondima. Kokisa yango, Nkolo.

²³ Sikawa, wana nazali komeka, kati na makambo oyo, komema mwa nsango epai na bato, lelo, nabondeli ete Ósunga ngai, Nkolo. Pesa ngai makasi, mpo na—na—nasengeli na yango, Nkolo. Nabondeli ete Ókokisa yango. Tika ete likambo moko élóbama, oyo ekopesa Yo nkembo. Mpe soki moko azali koyoka mongongo na biso na ntongo oyo, oyo abelemi te mpo na kokutana na ngonga oyo ezali liboso na bango, tika ete oyo ézala ntango oyo bakomipesa epai na Ye Oyo alobaki: “Nazali Nzela, Bomoi, Solo,” Nkolo na biso Yesu Klisto. Mpo tosengi yango na Nkombo na Ye. Amen. (Bokoki kofanda.)

²⁴ [Moto moko na etumbelo asololi na Ndeko Branham—Mok.] Ndeko oyo alingi koyeba soki moto nyonso azali koyoka malamu. Apelisi ba-micro mibale. Ezali malamu? Bozali koyoka? Bótombola maboko soki bozali koyoka. Bozali koyoka? Bótombola maboko. Malamu.

²⁵ Bolimbisa ndenge tozangi bisika ya kofanda mpo na moto nyonso na ntongo oyo. Tozali kolikia ete nakowumela awa mingi mpenza te, kaka ntango oyo ekoki, ntango mosusu, mpo na koteya biso, ntango mosusu mpo na litángi ya Liloba; ete Nkolo Nzambe akokokisa Liloba na Ye oyo ezali kotángama, mpe akopesa biso ngolu na Ye, mpo tósalela Ye na nzela na yango.

²⁶ Sikawa Billy Paul ayebisi ngai, na ntongo oyo, ete ekoki kosalema ete tóteya mokolo ya Lomingo ekolanda na Assemblée de Dieu ya Grantway, na Tucson. Soki ezali na moto moko ya Tucson awa, ntango mosusu nakokoka komona bino na mpósó oyo te. Nakozala na Assemblée de Dieu ya Grantway, mokolo ya Lomingo oyo ekolanda.

²⁷ Boye sikawa touti kozonga, kolongwa na Esti, mpe nazali ya kolemba mwa moke, nalei mingi koleka, mpo na bolamu oyo eleki ndelo, ya bato ya bangomba. Mpe—mpe nabelaki, boye, namiyokaki malamu te, na mpósó oyo. Boye, bóbondela mpo na ngai. Mpe . . .

²⁸ [Moto moko alobi: “Ba-opossum elekaki mingi.”—Mok.] Olobi nini? [“Ba-opossum elekaki mingi.”] Ndeko Carl Williams ná kosekisa na ye, nakanisi ete tosengeli na yango sika-sikawa, alobi: “Ba-opossum ebele.” Nayebi yango te, Ndeko Carl, kasi biséndé nde ezalaki mingi mpenza.

²⁹ Boye, soki bolingi kobondela mpo na moto moko na ntongo oyo, ee, na—nakosepela mingi soki mabondeli na bino mosusu ekozala mpo na ngai, mpo na—nasengeli na yango.

Sikawa tolinci tókota noki-noki na Liloba.

³⁰ Mpe nalingi koúmisa bino awa ntango molai te, mpo nakanisi ete bato bazali kolanda liteya oyo na ekólo mobimba na nzela na telephone, na ntongo oyo, ekei bipai na bipai longwa na Libongo ya Westi kino na Libongo ya Esti, longwa na Nordi mpe na Sudi. Masambo mingi, mingi bakómi na esalelo oyo ndenge bino nyonso bozali na yango awa na tabernacle. Ezali mpe kolandama na Phoenix, na bisika ndenge na ndenge oyo mayangani ezali, eyokanaka mbala moko na... Mpe basanganaka na bandakonzambe, ná bandako, ná bisíka ya ndenge wana, na nzela na biyókeli ya kitoko mpenza. Bazoloba ete ezali kutu malamu koleka ba-emission. Bato bazali kolanda na nzela ya telephone, batiáka récepteur to micro moko, to eloko nini, na kati ya ndako. Mpe ba... Mwasi na ngai alobaki, ntango nautaki na Indiana, na mpóso eleki, kokende na Tucson, ete ezalaki mpenza lokola azalaki na kati ya eyanganelo. Boye, tobondeli ete Nzambe ápambola baoyo nyonso bazali kolanda na ntongo oyo, na bisika nyonso bazali. Kuna na New York, sikawa, ekómi, oh, nsima na nzanga, mpe bantango ekeseni, na ekolo mobimba.

³¹ Sikawa, na Buku ya Baroma, mokapo ya 12, molongo ya 1 mpe ya 2, tolinci—tolinci kotánga Likomi oyo.

Bandeko, najali kobondela bino mpo na mawa na Nzambe, ete bókaba nzoto na bino lokola mbeka na bomoi oyo na bulee mpe oyo ebongi ete Nzambe ayamba yango, bongo bokosambela ye na ntina.

Bóbilaka makambo na ntango oyo te kasi bóbongwana mpo na kojua makanisi na sika, kino bino bókoka kosósola mokano na Nzambe, yango malamu, mpe ebongi be... malamu, yango bokoki koyamba, yango mpe ebongi kwa.

³² Sikawa, soki Nkolo alingi, nalingi kozua motó ya liteya na ngai mpo na ntongo oyo, na ntina na: *Nguya Na Nzambe Ya Kobongola*.

Mpo bóbilaka makambo na mokili oyo te kasi bó... bóbongwana mpo na kojua makanisi na sika, sikawa, mpe bósosola mokano na Nzambe oyo ezali malamu, oyo ebongi be, mpe oyo ekoki koyambama.

³³ Ezali motó ya liteya moko ya lolenge ya kala, oyo tomesáná na yango, oyo bakengeli na bino mingi basálelaka mbala na mbala. Basálelaka yango bandá Yango ekomámá. Kasi ata bongo, likambo moko na ntina na Liloba na Nzambe, Enunaka ata moke te, mpo Ezali Nzambe. Enunaka ata moke te. Na bikeke nyonso sikawa, pene na mibu nkótó mibale na nkama

mwambe, to koleka, Liloba na Nzambe oyo etángamaka na bato, banganganzambe, mpe bongo na bongo, mpe Enunaka ata moke te. Ngai moko natángaka Yango ekokisi mibu ntuku misato na mitano. Mpe ntango nyonso natángakaka Yango, namonaka eloko moko ya sika, oyo namonaki te mbala ya liboso. Mpamba te, Epémelami, Ezali Nzambe na lolenge ya mokanda. Bomoni, Ezali bizaleli ya Nzambe nde kolobáká, mpe etiami na lokásá.

³⁴ Mbala mingi, bato balobaka: “Ee, sikawa, bato nde bakomáki Biblia yango.” Te. Biblia Yango moko elobi ete Nzambe nde akomáki Biblia. Ezali Liloba na Nzambe.

³⁵ Mpe Ekoki kokweya ata moke te. Yesu alobaki: “Likoló mpe nsé ekokweya, ekoleka, kasi Maloba na Ngai ekokweya ata moke te.” Mpe Ekoki kokweya te, mpe lokola Nzambe, mpamba te Ezali eteni na Ye.

³⁶ Na bongo yo lokola mwana na Ye ya mobali mpe ya mwasi, ozali eteni na Yango, mpe yango esali yo eteni na Ye. Boye, yango wana toyaka kosangana elongo kati na bondeko zinga-zinga na Liloba na Nzambe.

³⁷ Sikawa liloba oyo *ebongwani*, natalaki yango na dictionnaire, lobi. Bongo, nabosanaki ata ntango oyo nasengelaki kozala awa, ntango nazalaki koluka motó ya liteya, mpe namonaki liloba oyo, to motó ya liteya oyo, kútú, Likomi oyo. Mpe dictionnaire elobi ete ezali “eloko oyo ebongwani.” Esengeli “kobongwana.” *Ebongwani*, “esalemi ndenge mosusu na oyo yango ezalaki, esili kozala . . . ezaleli na yango mpe nyonso ebongwani kati na yango,” *kobóngola*.

³⁸ Mpe na ntongo oyo, nakanisi Genese 1. Mokili oyo ezalaki na lolenge te, mpe ezalaki mpamba, mpe molili ezalaki likoló na mabelé; eloko moko te bobele mobúlungano na mobimba. Mpe ntango mokili oyo ezalaki na lolenge wana, Molimo ya Nzambe ezalaki kotámbola likoló na mai, mpe mobimba na yango ebóngwanaki; longwa na mobúlungano mobimba, kino na elanga na Edene. Yango nde nguya ya Nzambe ya kobongola, oyo ekoki kozua eloko moko ya mpamba, mpe kokómisa yango eloko ya malamu mingi. Nguya na Nzambe ya kobongola!

³⁹ Mpe tososoli yango, na nzela ya kotánga Makomi, ete Nzambe asalaki mibu nkoto motoba—motoba na kobongisáká Edene oyo. Sikawa, ntango mosusu Azuaki ntango molai bongo te; kasi ezali kaka kobanza, nazui yango na Makomi, esika Elobaki ete “mokolo moko elongo na Nzambe, ezali mibu nkótó na mabelé,” elingi koloba, soki Nzambe asengeli kotánga ntango. Tóloba, Azuaki mibu nkótó motoba mpo na kosala mabelé, mpe Alónaki milóna nyonso ya malamu na mabelé. Makambo nyonso ezalaki mpenza ya kobonga be.

⁴⁰ Nakanisi, mbala mingi, ata ntango bato na ntembe babandaka kotánga Buku ya Genese, babandaka kотиela Yango ntembe, mpo emonanaka lokola Ezongelaka ntango

nyonso makambo na Yango, to elobaka ndenge moko te awa mpe kuna.

⁴¹ Kasi soki totali malamu mwa moke, liboso tókota na liteya na biso, tokomona ete Mose amonaki emononeli. Mpe Nzambe asololaki na ye. Nzambe azalaki kosolola na Mose miso na miso, monoko na litoi. Sikawa, Atikálá kosolola na moto mosusu te ndenge wana, ndenge Asáláki ná Mose. Sikawa, Mose azalaki mosakoli monene, moko na basakoli nyonso ya minene koleka. Azalaki elilingi ya Klisto. Sikawa, Nzambe akoki koloba, Azali na mongongo. Eyokámá. Nzambe akoki koloba.

⁴² Mpe Nzambe akoki kokoma. Nzambe akomáki Mibeko zomi na mosapi na Ye Moko. Mokolo moko, Akomáki na bitutu ya—ya Babilone, na mosapi na Ye. Mokolo moko, Agúmbamaki mpe Akomáki na zélo, na mosapi na Ye. Nzambe akoki koloba. Nzambe akoki kotánga. Nzambe akoki kokoma.

⁴³ Nzambe azali Liziba ya ngolu mpe Nguya nyonso, mpe bwanya nyonso ya Bonzambe, ezali kati na Nzambe. Boye na yango, toyebi ete Azali Mokeli bobele moko oyo azalaka. Mokeli mosusu azali te libanda na Nzambe. Satana akoki kokela te, ata moke te, abébisaka kaka eloko oyo esilá kokelama. Kasi Nzambe azali Mokeli bobele moko.

⁴⁴ Na yango, Akeláki na Liloba na Ye. Atíndaki Liloba na Ye. Boye, mimbóto nyonso oyo Alónaki na mabelé, Asálaki mimboto yango na Liloba na Ye Moko, mpo eloko mosusu ezalaki te, mpo na kosala mombóto uta na yango. Asiláká kotia yango, mpe ezalaki na nsé ya mai. Alobaki kaka: “Tika ete eloko oyo ézala, mpe tika ete eloko *wana* ézala.”

⁴⁵ Sikawa tomoni ete, mbala mingi, emonanaka lokola Biblia ezóngelaka to elobelaka makambo oyo Yango elobi te. Ndakisa, na Genese 1, tomoni ete: “Nzambe akelaki moto na elílíngí na Ye moko, Akelaki ye na elilingi ya Nzambe; Akelaki bango mobali mpe mwasi.” Na nsima, Akóbi, mpe makambo mingi esalemaki na mokili.

⁴⁶ Bongo toye komona ete, moto azalaki te mpo na kobalola mabelé. “Na bongo, Nzambe akelaki moto uta na putulú ya mabelé.” Oyo wana ezalaki moto ya ndenge mosusu. “Mpe Apémaki molimo ya bomoi na kati na ye, mpe akómaki elimo ya bomoi.”

⁴⁷ Moto ya liboso azalaki na elilingi ya Nzambe, elingi koloba Molimo. Yoane 4, elobi: “Nzambe azali Molimo, mpe baoyo basábelaka Ye basengeli kosambela Ye na Molimo mpe na Solo.” Kasi Nzambe azali Molimo. Mpe moto ya liboso oyo Akelaki, azalaki moto-molimo, mpe azalaki na elilingi mpe na lolenge ya Nzambe.

⁴⁸ Na nsima Atiaki moto yango na kati na nzoto, mpe moto akweyaki. Boye, Nzambe akitaki mpe akómaki na elílíngí ya moto, mpo Ákoka kosikola moto wana oyo akweyaki. Yango nde

lisolo ya Nsango-malamu ya solosolo, na likanisi na ngai—na ngai.

⁴⁹ Sikawa, Nzambe, na mibu nkótó motoba, alónaki mimboto malamu nyonso oyo, to Alobáki Liloba na Ye. “Ekosalema boye. Nzete oyo ekozala. Oyo ekozala.” Nyonso ebongaki be. Ezalaki mpenza malamu. Mpe Apesaki mitindo na moko na moko na mimboto wana ete ézala, ébongwana yango moko na kokómá nzete ya lolenge ya bomoi oyo Liloba na Nzambe esilaki koloba ete yango esengeli kozala. Soki ezalaki nzete ya chêne, esengelaki kobota nzete ya chêne. Soki ezalaki nzete ya mbila, esengelaki kobota nzete ya mbila.

⁵⁰ Mpamba te, Mokeli monene asilaki kotinda Liloba na Ye, mpe mombótó Liloba ezalaki wana liboso momboto ya solosolo ésalema. Mpe Liloba nde esálaki momboto. Bomoni, “Asálaki mokili na biloko oyo emonanaka te.” Bomoni, A—Asálaki mokili na Liloba na Ye. Nzambe alobáki mpe akeláki biloko nyonso.

⁵¹ Mpe lokola Nzambe, Mokeli, alobáki mpe akeláki biloko nyonso, esengelaki kozala mokili moko ebongi be. Ezalaki e—esika moko kitoko. Ezalaki pa—paradizo mpenza ya solosolo awa na mokili.

⁵² Sikawa, ndenge ezalaka, esika nyonso esengeli kozala na quartier general esika moko. Likita oyo ezali na quartier general, losambo oyo ezali na quartier general, lingomba mpe ezalaka na quartier general. Nzambe mpe azali na quartier general. Na bongo esika monene oyo, ekólo oyo tofandi kati na yango, ezali na quartier general. Na bongo Edene monene oyo ezalaki na quartier general, quartier generale na yango ezalaki kuna na kati ya elanga ya Edene, to na Edene, na esti ya elanga yango.

⁵³ Mpe Nzambe atiaki likoló na yango, mwana na Ye ya mobali ná mwasi ya mwana na Ye, Adama ná Ewa, mpo na kokonza bozalisi na Ye monene nyonso awa na mokili.

⁵⁴ Nzambe azalaki Tata ya Adama. “Adama azalaki . . . mwana na Nzambe,” kokokana na Makomi. Azalaki mwana na Nzambe.

⁵⁵ Mpe Nzambe asálelaki ye mosungi moko, uta na nzoto na ye moko; ntango mosusu mokuwa oyo ezipaki motema na ye, mpo ázala mpembeni na ye, mpe asalelaki ye mosungi moko. Akómaki naino mwasi na ye te, kaka ndenge ye mpe akómaki naino mobali te; Nzambe asilaki kaka koloba yango. Kuna nde esika mindondo ebandaki, Satana amonaki ye liboso na Adama. Boye, ezalaki kaka Liloba na Ye nde Asilaká koloba.

⁵⁶ Oyo nalobi, nalingi kolekisa ntango mingi mpenza te likoló na yango. Kasi bamosusu kati na bino bakoki kozua mwa mobulu, koleka mingi bato mosusu na—kuna na Súdi, bamonaka lokola epesaka mwa mobulu, na Nsango oyo nazali na yango uta na Nzambe lelo, mpo na bato, na ntina na momboto na nyoka. Mpe nakozonga na ndako, soki Nkolo alingi, moko na mikolo oyo, na Jeffersonville. Nalingi koteya liteya moko ya

ngonga motoba, mpo na kosémbola yango malamu, bomoni, boye, ekotalisama na lolenge ete bokoyéba eloko oyo tozali kolobelá. Mpe ezali YANGO ELOBI NKOLO. Ezali mpenza ya solo ndenge ezalaki ntango namonaki Ndeko na biso ya mwasi Florence, mibu ebele, liboso ákende. Bomoni, Ezali Solo. Mpe sikawa, biso... ntango mosusu esosolami mabe.

⁵⁷ Soki moto moko ayei epai na ngai, ná likambo oyo ekeseni, ngai moko mpe nakoki kosósola yango mabe te. Nakolina te kotónga eloko oyo moto moko alobi. Tosengeli kotóngana te kati na biso. Nakwesamaka na kosala likambo ya bongo te; natondi Nkolo. Natóngaka lisumu mpe kozanga kondima; kasi moto moko te, bomoni, na—nasálaka yango te. Tozali—tozali bandeko mibali mpe bandeko basi, tozali kosala makasi, tozali kokende epai Ndeko mwasi Florence akendeki lobi na ntongo, bomoni. Ye...Biso—biso nyonso tosengeli koleka na nzela yango. Mpe ezalaka ntina na ngai te ya—ya koluka kotóngaga ndeko mobali to ndeko mwasi oyo ayokani na yo te. Te, ézala mosika na ngai, kosala bongo! Nandimi te ete bokomona ata bande moko oyo natángá nkombo ya moto kati na yango. Oyo kutu, nasilá komiyoka bongo mbala mingi, ete moto yango azalaki na libunga, kasi etali ye ná Nzambe. Kasi oyo ezali mabe, na lolenge ya lisumu mpe... Mpe kozanga bosósoli, mbala mosusu, ezalaka ata lisumu te, ezalaka kaka kozanga bosósoli ya bato. Mpe na—nakanisi ete moko na moko na biso azali na ndingisa ya koloba ndenge asosoli.

⁵⁸ Sikawa Mokeli monene oyo asilaki kotia mwana na Ye, oyo akelamaki. Sikawa, Adama azalaki mwana na Ye ya liboso, oyo akelamaki. Yesu azalaki Mwana na Ye ya *likinda*, bomoni, Abotamaki na mwasi. Kasi Adama autaki mbala moko na loboko ya Nzambe, na bozalisi.

⁵⁹ Sikawa quartier general, ná mwana na Ye—na Ye mpe mwasi ya mwana na Ye likoló na nyonso, emonanaki mpenza ya kobonga be. Ezalaki na—na mobali moko, mokonzi ya nyonso wana, mwana na Ye Moko ná mwasi na ye ya libala.

⁶⁰ Mpe momboto nyonso ebongaki be, banzete ya mbila, banzete ya chêne, ná matiti, ná bandeke, mpe banyama. Nyonso ezalaki na molongo mpenza be, kokokana na Mobeko ya Nzambe: “Kobóngola lolenge na yo te. Mombótó nyonso ébota kokokana na lolenge na yango! Nzete ya chêne, komibebisa ata moke te na kokómá nzete ya payi-páyi.” Bomoni? “Nzete ya mbila, komibebisa te na kokómá nzete mosusu te. Kasi momboto nyonso kokokana na lolenge na yango!” Mpe Asilaki—Asilaki kolandela yango bantango nyonso wana.

⁶¹ Mpe Asilaki koloba Liloba. Mpe Nguya na Ye monene ya kokela esilaki kosala biloko oyo esilaki koya, ata mobali ná mwasi yango. Bazalaki kokonza mpo bazalaki...bango nde bazalaki likoló koleka na bikelamo nyonso mosusu. Mpe Atiaki

bango kaka na nsé ya kobatelama moko oyo Atiáki banzete, banyama, mpe bongo na bongo: Liloba na Ýe. Basengelaki ata moke te, na lolenge moko te, kobuka Liloba yango. Basengeli kokangama na Yango. “Bólolgola Eloko moko te na Yango, to bóbakisa eloko moko te na Yango! Bosengeli kobika na Liloba oyo.”

⁶² Na ntango nyonso oyo bozalisi yango elingaki kobika ndenge wana, Ndeko mwasi Shakarian asengeláki kokende te, na ntongo oyo, ntango nyonso oyo elingaki kotikala ndenge wana, na nkita monene ya Nzambe! Na yango nde biso tondimaka ete tozali kozonga. Tozali kozonga na lolenge wana, esika wana.

⁶³ Na esika oyo, na ntongo ya nsambo wana, ntango Nzambe akitisaki miso likoló na nyonso wana, mpe Alobaki: “Ezali malamu. Na—Nasepeli na yango. Iyo, Na—Na—Nasepeli ndenge Nasalaki yango. Sikawa, nyonso ezali koyángelama. Mpe Natii motema na mwana na Ngai ná mwasi na ye, ete—ete (Napesi bango bokonzi likoló na nyonso), ete bakoséñzela likoló na nyonso mpe bakosála ete étambola malamu, ete nyonso ébota kokokana na lolenge na yango. Sikawa azali na nguya ya kosala yango.” Bongo Nzambe alobaki: “Ee, soki nyonso ezali malamu boye, ekoki kosalema ndenge mosusu te, mpo ezali mposa na Ngai moko. Ezali ndenge Nalingi ete ézala. Mpe Ngai nalobaki ete ézala bongo, mpe Maloba na Ngai esili kobimisa yango mpenza ndenge Nalingaki ete ézala. Mpe yango wana. Nyonso ezali malamu!” Boye Biblia elobi: “Nzambe apémaki mokolo ya nsambo, na misala na Ye nyonso.”

⁶⁴ Nyonso eyangelami, mpo ébota kokokana na lolenge na yango. Sikawa bómikanisela, “mpo na kobota.” Ntango Alónaki mombótó yango na mabelé, mombótó yango ekoki bobele kobima na nguya ya bomoi kati na yango, mpo na kobongola yango longwa na mombótó kino na nzete, to nyonso oyo yango ezelaki. Nguya na Ye ya kobongoláká! Sikawa, Nzambe nde alónaki mombótó na kati na yango, ná makoki ete ékoma ndenge Alobaki ete ekozala. Na ntango nyonso oyo ezelaki kotikala na lolenge na yango ya solosolo, elingaki kozala mpenza ndenge Nzambe alobaki ete ekozala. Esengelaki kozala bongo, mpo Ye asalaki yango bongo, mpe abongisaki nzela. Boye, eloko nyonso oyo etikalaka na nzela na Ye, na molongo ya Liloba na Ye, ekosengela kobótá mpenza ndenge Liloba na Ye elobaki ete ekosala. Ekoki kobima libanda na yango te. Etiami mpenza na nzela malamu. Boye, lokola nyonso etiamaki na maboko ya mwana na Ye Moko, ete ekosalema bongo, na bongo Nzambe alobaki: “Nyonso ezali malamu, boye, Nakopema. Mpe mimboto yango moko na moko ezali na nguya kati na yango moko, ya kobongwana yango moko na eloko oyo Ngai nalingi ete ézala. Yango nde esengeli kozala, mpo Nasili kopesa nguya ya kobongwana na momboto nyonso, komisala longwa na yango moko, ná makoki na yango sikawa ya komisala longwa na yango yango mpenza oyo Ngai nalingi

yango kozala."

⁶⁵ Nzambe abongwani ata moke te. Azali kaka ndenge moko lelo, ndenge Azalaki na eleko wana! Nzambe akani kosala likambo moko. Akosala yango. Eloko moko te ekopekisa Ye. Akosala yango!

⁶⁶ Sikawa, nsima na nyonso kozala malamu mpe kotiamá na molongo, Nzambe andimisamaki sikawa, ete nyonso wana ekotambola malamu, na bongo ntango Asalaki bongo, na nsima monguna ayaki. Nako... Nzambe apesaki nguya ya kobongola. Mpe nakoloba ete moto oyo azali na nguya mpo na—mpo na lisusu kokela te, kasi nako... Azalaki na nguya ya koténgola, kobongola te; kasi ya koténgola. Sikawa, eloko nyonso oyo eténgolami, esili kolongwa na lolenge na yango ya ebandeli, ezali na eloko moko oyo ezali kotambola malamu te ná yango.

⁶⁷ Eleki mwa mibu, na mosala ya koséñzela, nazalaki kokatisa bilanga ya masangu, nazalaki kokanisa, etápe moko esilaki kokatana na nzete moko, mpe ekweyaki likoló na mobimbi ya lisangu. Mpe mobimbi yango ezalaki kosala makasi mpo ételema ndenge esengelaki kozala, kasi eténgolamaki mpo eloko moko esilaki kosalema. Mpe etápe yango ezalaki likoló na yango.

⁶⁸ Bongo tomóni milóna ya komata na kati ya elanga. Yango, mibali mingi oyo bozali awa, ntango mosusu, ná basi mosusu... soki bofándaka na Kentucky. Kuna, basi basálelaka kóngó lokola mibali, bamemaka kó—kóngó na elanga, oyo tobéngaka kóngó ya kíngó ya libata, mpo na kokáta mi—milóna oyo ematelaka baninga. Mpamba te, soki olongoli milóna ya komata wana te, na esika masangu ezalaki na molongo, *boye*, na bongo molóna ya komata wana ekomisembola, ekokanga nzete ya lisangu wana, ekomilinga na yango malembe-malembe, na pête nyonso mpe na mayele, na lolenge ete okoyeba te ete ezalaki kolinga yango. Mpe, sukasuka ekokóba kokómá makasi, mpe ekobenda nzete ya lisangu yango kino eténgolama. Ekobenda yango epai na yango, ekolingga yango zingazinga na mobimbi na yango moko; koténgolísáká yango longwa na oyo yango ezalaki, kino na eloko mosusu. Atako ezali lisangu, kasi ezali lisangu oyo eténgolami.

⁶⁹ Mpe biso nyonso tozali kaka na elilingi ya Nzambe. Kasi bamosusu bazali ya koténgolama mpenza, lokola bana na Nzambe, baoyo batambolaka kokesana Liloba na Ye mpe nzela oyo—oyo Atiaki biso mpe Abongisaki ete tótambola kati na yango. Mokili esali eloko moko, ezali kobimisa biso na nzela, kobenda biso mpembeni na yango, komema biso mosika na nzela ya moke mpe ya nkaká, oyo Alónaki biso kati na yango, mpo tózala bana mibali mpe bana basi ya Nzambe. Lisumu nde esali likambo ya mabe oyo na bana mibali mpe bana basi ya Nzambe.

⁷⁰ Moténgolisi! Nayebi ete ezali lokola likambo ya ndenge, kolobelá yango na lolenge oyo, "ko—koténgola," kasi yango nde

ye azalaki; aténgolaki, to apéngolaki. *Kopéngwa* elingi koloba “kobongwana, kokóma ndenge mosusu.” Mpe *nténgwá* ezali ndenge moko, ete ekamatami mpe etengolami, mpe “esalemi na lolenge mosusu.” Ata bongo, ezali kaka mombóto yango, kasi eténgolami.

⁷¹ Sikawa, tomoni ete moténgolisi oyo azuaki motango moko ya ntango, ya koténgola, ndenge Nzambe azuaki ya kobongola. Sikawa alónaki mombóto na ye, to, alónaki ata moke te mombóto na ye, ye...na elanga ya Edene. Kobanda ntango wana, azuaki mibu nkótó motoba ya koténgola Mombóto ya Nzambe, Liloba na Nzambe; mpo na koténgola Yango, kokómisa Yango ndenge mosusu; ntango ye...mbala ya liboso oyo Eva ayokaki ye, andimaki kaka eteni moke ya maloba.

⁷² Bómikanisela, liboso, Satana azóngelaki Likomi yango polele mpenza: “Nzambe alobaki ete: ‘Bokolia te mbuma ya nzete nyonso oyo ezali na elanga ya Edene?’” Bomoni? “Bokolia mbuma ya nzete nyonso te?”

⁷³ Mpe bómikanisela sikawa, Eva alobaki: “Iyo, tokoki kolia mbuma ya nzete nyonso; kasi nzete oyo ezali katikati na elanga, tosengeli ata kosímba yango te.” Sikawa bótala ye malamu, ná liteya na ye, ayotoli Liloba yango mwa moke kaka. Alobaki... Eva alobaki: “Mpamba te Nzambe alobaki ete, soki tosali likambo oyo, mokolo yango ‘tokufi.’”

⁷⁴ Alobaki: “Oh, bokokufa mpenza te.” Bomoni, azalaki mobali, alobaki: “Bó—bó—bósala yango sikawa. Mpe, bo-bozali—bozali lokola bayínga. Bino, ya solo mpenza, boyebi makambo nyonso te. Kasi soki bosali bobele yango, na ntango wana bokokóma na bwanya, bokozala na boyébi. Bokoyeba malamu ná mabe mpe bokozala lokola banzambe, bino, soki bozui bobele bwanya oyo ngai nazali na yango. Ngai nayebi, kasi bino boyebi te.”

⁷⁵ Yango, ezali mabe te kozala na bwanya. Kasi soki bwanya yango ekeseni, soki bwanya ezali bwanya ya malamu te, uta na Nzambe, bwanya ya Nzambe, mpe ekómi bwanya ya mokili, ata tozali na boyebi ya nzebi boni, ná eloko nini lisusu, to mayele ya kelasi, ezali na yango ya zabolo. Nakotalisa bino yango polele, soki Nkolo alingi, nsima na miníti moke. Ezali ya zabolo.

⁷⁶ Civilisation ezali ya zabolo. Nauti kosilisa koteya likoló na yango. Bizalela ya bonkoko nyonso na mokili, banguya nyonso ya zebi, mpe nyonso wana, ezali ya zabolo. Ezali nsango-malamu na ye ya boyebi, oyo ateyaki, na elanga na Edene. Mpe azuaki boyébi yango, boyébi oyo ebébisami, ekeseni na Liloba, ná mokano mpe mwango na Nzambe. Sikawa azuaki mibu nkótó motoba mpo na kosala mpenza ndenge Nzambe assalaki, kasi na lolenge oyo ebébisami, mpe azuaki notango moko ya ntango mpo na kokótisa Edene na ye moko. Sikawa asili kozua Edene moko awa na mokili, mpe etondi na bwanya, boyébi. Yango

nde ezalaki nsango-malamu na ye na ebandeli, boyébi, bwanya, nzebi. Nzambe atikálá kondima makambo ya ndenge wana te. Mpe na—nalingi ete bótala malamu mwa miniti. Asalaki likambo oyo, mpo azalaki moto ya bwanya ya mokili.

⁷⁷ Sikawa, eza matata mpo na koloba likambo oyo. Ezali—ezali mpenza matata, mpo nazali koloba na bato oyo bamiyokaka ndenge moko ná ngai, mpe lolenge oyo namiyokaka na mibu ebele. Kasi kobanda ntango oyo Bilembo Nsambo wana efungwámá, ná Banje wana, kuna nsima na ngomba, *Oyo* esili kokómá Buku ya sika. Ezali makambo oyo ebóbámáká, ezali komonisama ndenge Nzambe alakaki na Emoniseli 10, ete Akosala yango. Mpe tozali bato oyo bazui litomba, baoyo Nzambe asili kopona, na mokili, mpo tókoka komóna mpe kosósola makambo oyo; yango ezali lisapo te, ezali mpe te likanisi ya nzoto, ya moto moko oyo azali koluka komisalela yango. Ezali Liloba na Nzambe oyo etalisami polele, endimisami, ete Ezali solo. Endimisami, na nzebi te, kasi na Nzambe, ete Ezali solo. Nzambe, ndenge nalobaki liboso, na liteya moko, Nzambe azalaka na bosenga ya moto moko te mpo na kolimbola Liloba na Ye. Azali Molimboli na Ye Moko. Alobaka ete ekosalema, mpe esalemaka. Elingi koloba, A—Atátolaka yango, yango nde elímbolaka yango.

⁷⁸ Eleki mwa mibu, ntango biso ba-pantekotiste, ntango ma—mangomba mosusu ezalaki koloba na biso ete tozalaki “libómá,” ete biso “tokokaki te, Molimo Mosanto ezalaki likambo esilá koleká.” Kasi tomoni ete elaká ya Nzambe ezalaki mpo na moto nyonso oyo alingi, mpe sikawa toyebi ndenge mosusu. Bomoni, mpe moke-moke nde likambo yango efungwami.

⁷⁹ Sikawa, Alakaki ete mabóbami oyo ebóbámaki kuna, na bileko ya lingomba nyonso wana, ekomonisama mpenza na ntango ya nsuka. Mpe Azali koyebisa biso yango sikawa. Tokómí na ntango ya nsuka. Tokómí wana sikawa.

⁸⁰ Sikawa, Satana azali mobandisi ya civilisation. Ye azali mobandisi ya nzebi. Ye azali mobandisi ya boyebi ya kelasi.

Okoloba: “Ezali ya solo?”

⁸¹ Malamu, tótángá na Liloba na Nzambe sikawa, Genese 4, mpe tózonga mpo tótala naino mwa moke. Nayebi ete nakoki...soki naumeli mingi koleka, ntango mosusu, Ndeko Carl akoyebisa ngai. Kasi, Genese, mokapo ya 4, molongo ya 16, ezali kokóba koloba awa, na ebandeli, makambo oyo Nzambe asálaki, mpo na kolakela mabe mobali ná mwasi, ná nyonso oyo basengelaki kosala; kolakela bango *mabe* te, kasi koyebisa bango eloko oyo ekosalema, mpe kolakela mabelé mabe mpo na Adama. Mpe tomoni awa sikawa, ete Eva abótaki bana-mapasa. Mwana moko azalaki ya Satana, mpe oyo mosusu azalaki ya Nzambe.

Sikawa okoloba: “Ah-oh! Te. Sikawa, Ndeko Branham!”

⁸² Bózela naino. Bólukela ngai Likomi moko mpamba, ata esika nini, oyo elobi ete Kaina azalaki mwana ya Adama. Ngai nakolakisa bino Likomi, esika Elobi ete: "Kaina autaki na oyo ya mabe wana," kasi na Adama te.

⁸³ Sikawa bótala, ntango akúmbaki zemi awa. Tóbanda liboso na mokapo ya 4.

Mpe Adama ayébaki... mwasi na ye; mpe akúmbaki zémi, mpe abótaki Kaina, mpe alobaki, nazui... alobaki sikawa, nazui mwana moko uta na Yawe.

⁸⁴ Na ntembe te, esengelaki kozala bongo. Ata ezalaki mwasi ya ndumba to nani, asengelaki kouta na Nzambe, bomoni, mpo ezali momboto na Ye, ezali mobeko ya momboto na Ye, esengeli kobotana, ézala momboto oyo epolá, momboto oyo ebebá, to ézala soko nini. Esengeli kobotama, ata ndenge nini. Ezali motindo na Ye.

Mpe abotaki lisusu ndeko na ye Abele.

⁸⁵ Ayebaki ye lisusu te. Adama ayebaki mwasi na ye, mpe abotaki Kaina mpe abotaki lisusu Abele, bana-mapasa. Satana azalaki ná ye na ntongo wana, Adama nsima na nzánga wana.

⁸⁶ Bótala kowelana monene oyo bazali kokoma na ba-zulunále awa, nakanisi, na Tucson sikawa, na ntina na mwasi oyo abótaki mwana ya moindo ná mwana ya mondélé, na mbala moko. Abíkáki ná mobali na ye na ntongo wana, mpe ná mobali yango nsima ya nzánga wana. Mpe mobali yango akozua mokumba ya... mobali ya mondele alobaki ete akozua mokumba ya mwana na ye moko, kasi moto moindo yango akosengela kozua mokumba ya mwana na ye. Bomoni? Nayebi ete, na bobotani ya bambwa to banyama mosusu, ekosálema mpenza, soki esailemi na ntáka ya nsima ya mwa bangonga. Yango nde etalisaka yango polele.

⁸⁷ Sikawa mpo na kolakisa esika civilisation eutaki, sikawa tótánga Genese awa, na mokapo ya 4 ya Genese lisusu, mpo tómona esika yango. Molongo ya 16.

Mpe Kaina akendeki mosika na bozali na Nzambe, mpe afandaki na mokili ya Nóde, na ngámbo ya esti ya Edene.

Mpe Kaina ayebaki mwasi na ye; mpe akumbaki zemi mpe abotaki Enoka: mpe atongáki engumba moko, mpe abéngaki nkombo ya engumba, nsima na... mwana na ye, Enoka.

⁸⁸ Civilisation ebandaki. Molakisi Scofield, awa na Biblia na ngai ya Scofield, elobi: "Civilisation ya liboso." Bótala, na nsima abótaki bana mibali, mpe basalaki ba-orgue ná mizíki. Oyo alandi abótaki bana mibali, mpe abandaki kosala makambo mosusu, ya kokamwa, kotonga bingumba, mpe—mpe kosala bisalelo ya motáko, ná biloko ya ndenge na ndenge. Bomoni,

yango nde ye asalaki, ekomaki civilisation ya liboso, oyo ezalaki ya libota na Kaina. Asalaki likambo yango moko kati na bileko.

⁸⁹ Sikawa, tókende na molongo ya 25, mpe tokomona eloko nini esalemaki na nsima.

Adama ayebaki mwasi na ye lisusu, sikawa, mpe abotaki mwana mobali, mpe apesaki ye nkombo Seti: Mpo ete Nzambe, ye alobaki ete, asili kopesa ngai mwana mosusu na esika ya Abele oyo Kaina abomaki.

Mpe Seti... Seti mpe abotaki mwana mobali; mpe apesaki ye nkombo Enosa: mpe na ntango yango bato babandaki kobelela nkombo na Yawe (uta na ngámbo ya Seti, na ngámbo ya Kaina te).

⁹⁰ Bomoni, mayele ya bongó wana, oyo biso nyonso tokangamaka na yango! Communisme ezali nini lelo, nzambe na bango ezali nini? Ezali mayele ya bongó, nzebi. Tozali kosala nini, ata bongo? Tozali kobika wapi? Bótala maloba oyo malamu lelo.

⁹¹ Sikawa azali na Edene ya lolenge na ye, Satana azali na yango, sikawa. Kati na mibu nkótó motoba oyo, asili kosala (akelaki te), kasi, aténgolaki mabelé mobimba ya Nzambe, bikelamo na Ye, banyama, kosangisa bobotani, bosangisi; banzete, milóna, bato; ata religion, Biblia, lingomba; kino asili komizuela elanga ya Edene mobimba, ya nzebi, nyonso ekómí kotambola na nzela ya nzebi. Mituka na biso, nyonso oyo tozali na yango, epesamelaki biso na nzela ya nzebi, biloko oyo moto asili kosala. Mpe asili kozua Edene na ye ya monene awa; kotalisa polele ete Nsango eyei na ntango esengeli, kotalisa polele ete ezali eleko mosusu te, kasi Emoniseli 10! Bótala bosangisi ya milona lelo, mpo na kokómisa biloko malamu koleka, to, kitoko koleka, malamu koleka te. Bótala bana mike ya lelo.

⁹² Namemaki mwana na ngai ya mwasi epai ya monganga ya mino lobi eleki, mpe ye alobaki ete mino ya mwana ezalaki koténgama. Ndeko moko na Tucson, Ndeko Norman, azalaki na mwana na ye ya mwasi, mpe mino na ye ezalaki kokólá mabe. Monganga yango alobi ete kala mingi te, akanisi ete ntango mosusu na mikolo ekoya, bato bakobotama na mino epalángáná-palángáná. Ezali bilei oyo tozali kolíáká, bilei oyo esangisami.

⁹³ Botángaki zulunále *Reader's Digest*, ya sánza eleki, na ntina na Billy Graham, evangeliste ya lokumu? Bosilá koyoka ye? Nabóndelaka mpo na ye sikawa mingi koleka liboso. Ntango asololáki na bato oyo kingo ya elamba na bango ebalúká, mpe bongo na bongo, mokolo wana na mpokwa, alobelaki bakonzi ya mangomba wana makasi mpenza. Likambo moko ekómelaki ye. Moko na mikolo oyo, nabanzi ete akomona esika na ye, esika oyo akómi, bótala malamu, sikawa ezali kobénga bato kobima na Sodoma, engumba wana oyo ebebisami. Sikawa

bótala, na *Reader's Digest*, Billy alembáki mingi na lolenge ete akokaki ata kosála mayangani na ye te. Mpe bayebisaki ye ete asengelaki kopota mbangu, kosala ngalasísi, mpe bongo na bongo. Boye, akímaka kilometre moko na ndambo mokolo na mokolo, nabanzi, to eloko moko ya ndenge wana, mpo na kosala ngalasísi.

⁹⁴ Moto asili kopola. Libota mobimba ya bato esili kobebe. Makambo nyonso ekómi ndenge ezalaki na ntango ya mpela. Nyonso ekoti mpenza mobulu, ebúlungani, ekeseni na molongo ya alimá oyo Nzambe alónaki yango. Lisumu, na nzela ya nzebi mpe lipengwa, esili kobébisa libota mobimba ya bato.

⁹⁵ Botángaki mpe na nsé ya likambo yango, epai balobaki ete: “Na mikolo oyo, bana mike ya basi ná ya mibali bazali kokómá na mibu na bango ya katikati, na ndenge ya nzoto, katikati na mibu ntuku mibale mpe ntuku mibale na mitano”? Bókanisa naino.

⁹⁶ Mokolo wana na mpokwa, nasósolaki makanisi ya mwana mwasi moko ya mibu ntuku mibale na mibale, oyo akómaki na ménopause, nalobaki makambo na ye. Mpe yango nde monganga na ye autaki koyebisa ye.

⁹⁷ Bomoni, libota ya bato esili kokweya, konyita, epolí mpe ezali kokende na lifelo. Nayebi ete eyokani lokola ezangi bomoto, kasi elóngobani na Biblia, bomoni, ete ezali solo; mpe libota ya bato oyo tozali kobika kati na yango, ekeke ya bato oyo.

⁹⁸ Sikawa bótala lelo, bakómi kosangisa bibwele, kosangisa milóna; mpe nzebi ebaluki na yango lisusu, nzebi moko oyo esalaka makambo yango, elobi: “Yango nde oyo ezali kobebisa libota mobimba ya bato.” Botángaki yango ndenge moko ná ngai. Ee, mpo na nini bapekisaka yango te? Ezali mpo bakoki kopekisa yango te. Liloba na Nzambe elobaki ete ekozala bongo. Kasi soki bakanisi mwa moke, bazali bisalelo, lokola Yudasi Mokeliota, kokokisáká mpenza makambo oyo Nzambe alobaki ete ekosalema. Ezali kosalema mpenza kokokana na mobóko na bango moko ya nzebi.

⁹⁹ Na boluki-luki na ye ya nzebi, na lolenge moko oyo apengwisaki Eva, apengwisi mpe lingomba, oyo Eva azalaki elilingi na yango. Sikawa, sikawa Adama, to Eva, nde, azali lisusu elilingi ya lingomba, bótala eloko nini asalaki. Wana azalaki koluka-luka boyebi, akátisaki ndelo oyo ekabolaka malamu ná mabe, na koyokáká kobebisama ya Satana, to koténgolama ya Liloba na Nzambe ya ebandeli.

¹⁰⁰ Sikawa lelo, lolenge ya mangomba esili kokómá ya koténgolama. Sikawa nazali kolobelá bato te, bato moko na moko. Nazali kolobelá mokili ya mangomba. Moko eténgami na ngámbo moko, mosusu eténgami na ngámbo oyo kuna, mpe, na nzela na nzebi. Lolenge moko oyo asalaki. Asili kokokisa oyo akánaki, Satana, na Yisaya 14:12.

¹⁰¹ Tótanga yango naino mwa moke. Na Buku ya Yisaya, tóbanda na mokapo ya 14, molongo ya 12.

Osili kokweya longwa na lola boni, E Lusifele, mwana na ntongo! Osili kobwakama kino na mabelé boni, yo oyo obukaki mabota!

Oyo ezali Yisaya, ntango amonaki ye na emononeli, bomoni, na eleko oyo ekoya.

Olobaki na motema na yo ete, Nakobuta na likoló, nakotóbola kití na ngai ya bokonzi likoló na minzoto na Nzambe: nakofanda mpe na ngomba na koyangana, . . . mosika na nordi:

¹⁰² Mwango ya Satana, longwa Edene, ezalaki ya kosala Edene na ye moko; mpe komitombola na likoló, mpo minzoto ya Nzambe ékumbamela ye, bana bákumbamela ye. Mpe asili kokokisa yango mpenza, sikawa, mpe ntango asali likambo oyo, amemi yango kino na lingomba. Nakoloba yango na bolai te. Moto nyonso kati na bino baoyo boyokaka ba-bande ayebi yango. Ezali—ezali mpenza ngonga oyo tozali kobika kati na yango, mpe ezali Satana nde asali yango na nzela ya manáka ya kelasi, koyekola malamu koleka, *oyo* malamu koleka, *oyo wana* malamu koleka. Bazali koyeba te, ntango nyonso oyo, ete bazali kokende sémba kino na kufa. Bakúfi-miso, bazali kokamba bakúfi-miso, bakambi bakúfi-miso ya bikóló, bakambi bakúfi-miso ya nzebi, bakambi bakúfi-miso ya lingomba, bakúfi-miso bazali kokamba bakúfi-miso. Yesu alobaki: “Bótika bango nye, bango mibale bakokwéya na libulu.”

¹⁰³ Awa, bótala ndenge ba-Edene yango mibale ekómi mpenza pene moko na mosusu, na lolenge ete ekoki mpenza kopéngwisa Baponami. Matai 24:24 elobi ete ekozala ndenge wana. Kasi nalingi ete tótelema mwa moke mpe tótala malamu ba-Edene mibale oyo, mpe mingi mpenza likambo moko, lolenge Biblia eyebisi biso ete Liloba na Nzambe nde esálaki Edene oyo wana, mpe lolenge oyo Liloba na Nzambe ekebisi biso ete Edene mosusu ekoya.

¹⁰⁴ Sikawa, toyebi mpe ete Edene mosusu esengeli kozala, soki tolinci mpe koyoka mosakoli, Polo, na Batesaloniki ya Mibale mokapo ya 2. Nakoki kotanga Yango soki bolingi.

Ye oyo amitomboli; *mokolo* yango *ekoya* te, oyo ya Nkolo, liboso *moto* na *lisumu* *wana* *ámonisama*, . . .

. . . ye oyo afandi na tempelo ya Nzambe, mpe azali *komitombola* *likoló* na *nyonso* oyo *ebengami* Nzambe, na lolenge ete, lokola Nzambe, bakómi kokumbamela ye lokola Nzambe.

¹⁰⁵ Bókanisa yango naino! Sikawa Yisaya 14, mosakoli alobaki ete amonaki “Lusifele, na motema na ye,” na nzela na emononeli, na nsé ya mpémélá ya Nzambe, “azalaki koloba ete akosala

bongo." Na Yisaya, mibu nkama mwambe liboso na Polo, to pene na yango.

¹⁰⁶ Sikawa awa, nsima na mibu nkama mwambe, Polo amoni ye, azui esika na ye. Bótala, yango ekokisami, Edene na ye; Edene na ye ya nzebi, ná mokili na ye ya nzebi, ná lingomba-mwasi-na-libala na ye ya nzebi, nyonso wana na nsé ya li—liloba ya "boyebi," ba-seminaires ya minene, ba-diplome minene, manáka ya makambo ya kelasi.

¹⁰⁷ Yoka, ndeko mobali, ndeko mwasi, moko na moko na biso akoleka na nzela oyo Florence alekáki. Nasengi na bino, na Nkombo na Yesu, ete bótala Likambo oyo malamu. Ezali te ete bótala ngai. Ngai nazali ndeko na bino. E—ezali bongo te. Bótalela nde Liloba oyo nazali koteya, ya Biblia na Nzambe. Mpe bótala nyonso malamu, etatolami mpenza na kati na Liloba na Nzambe Yango moko, na eleko oyo tozali kobika kati na yango, esika oyo tokómi.

¹⁰⁸ Ba-manáka oyo ezali mpenza kotelemela-Klisto, na yango moko. Sikawa, asengeli kozala na Edene moko, alobaki ete akosala yango. Tálá Liloba na Nzambe ya pete oyo elobi ete akosala yango, mpe awa, tobwaki miso libanda mpe tozomona ye kosala yango. Asali yango ná mwasi-na-libala na ye ya mayele ya bongó, ya nzebi, ya denomination. Akokóma mokonzi, moko na mikolo oyo, na Likita ya Mangomba ya Mokili, oyo ekosalema. Bato nyonso bakozala elongo na ye.

¹⁰⁹ Komekáká bato, mpo bazali bato mabe te; balónamaki na molongo sémba wana, lokola masangu, kasi Satana alónaki milóna ya komata, ebengami nzebi, boluki-luki, kelasi, ba-diplome ya doctorat. Na ntango moko, bakotika lisusu te ete bómata na eteyelo, bobele soki okoki kolakisa diplome ya molakisi kouta na likindo moko na esika moko boye. Nyonso wana ezali mabe! Ezali bato te; manaka yango nde ezali mabe. Sikawa, eboti eloko nini? Nyonso wana ekomi na nsuka lisusu, mpe ememi mokili mobimba (na nzela ya kosangisa-sangisa, kobebisama ya Momboto na Nzambe ya ebendeli) na mobúlungano mosusu ya molili.

¹¹⁰ Kasi nazali na esengo mingi ndenge Nzambe akanisi biso lisusu, na lolenge ete Akoki kino lelo kosala liboso na makambo ya boye. Alakaki ete Akosala yango, mpe Akobenga etóngá moke oyo ekozala Mwasi na Ye ya libala.

¹¹¹ Bótala lisusu awa sikawa, ndenge mangomba yango, to ba-Edene yango, ezali elilingi oyo ebongi be.

¹¹² Nzambe, na nzela na Momboto ya Liloba na Ye! Mpe ezali na eloko bobele moko, oyo ekoki kopesa bomoi na Liloba, mpe yango ezali Molimo, mpo Yango nde epesaka Bomoi na Liloba. Mpe soki Bomoi oyo ezali na kati ya Liloba ekutani ná Bomoi ya Molimo, Ekobota nyonso oyo Momboto yango ezali.

¹¹³ Sikawa bótala likambo oyo esalemaki. Na elanga ya Edene, ezalaki na nkita ya Nzambe oyo eyebi mabe te, mpe yango ezalaki moko na—na bileko ya mosala. Eleko ya mosala ya liboso eyebaki mabe te, bato bayebaki lisumu te. Bayebaki lisumu ata moke te. Adama ná Eva bazalaki bolumbu, kasi bazalaki komona bolumbu na bango te, ezipeli moko ya molimo ezalaki kozipa bilongi na bango. Batikálá koyeba te ete bazalaki bolumbu, ata moke te, mpo bazalaki komona yango te. Mpamba te, ezipelo ya Nzambe ezalaki kozipa makanisi na bango moko, bayebaki te oyo malamu ná mabe ezalaki. Mpe bango mibale bazalaki wana, bolumbu, ezalaki kolakisa ete bazuaki naino boyebi te, bomoni, ete bazalaki bolumbu. Bango mibale bazalaki bolumbu, mpe bayebaki yango te.

¹¹⁴ Sikawa soki bozui, soki bolungi, to bókoma yango, Emoniseli, mokapo ya 3. Molimo Mosanto alobelaki liboso eleko ya nsuka oyo, na Eleko ya Lingomba ya ba-Pantekotiste ya Laodikia na mikolo ya nsuka, Alobaki: “Ozali bolumbu, mpe mokúfi-miso, mpe oyebi yango te.”

¹¹⁵ Ezali na Momboto na Nzambe, na nsé na bozangi koyeba mabe, kozangáká koyeba ata moke ete bazalaki bolumbu, na nsé ya ezipelo ya Molimo Mosanto, kozipáká bango mosika na lisumu.

¹¹⁶ Sikawa, na eleko ya lingomba ya nsuka, tozali komona awa ete bakómi lisusu bolumbu, mpe bayebi yango te. Kasi ezali ezipelo ya Molimo Mosanto te. Ezali ezipelo oyo Satana azipaki na yango Eva kuna, ezipelo ya bilúlela, ezipelo ya bilúlela. Bakómi mpenza na mbindo mingi na lolenge ete bazali koyeba te ete bazali bolumbu, basi na biso, na balabala, balati ba-kupé, ba-róbe ya sexy.

¹¹⁷ Moto moko atindelaki ngai eteni ya zulunále mokolo mosusu, mpo na róbe ya sika, oyo bakozala kólata, nakanisi, ezali na centimetre ntuku misato na mitano kobanda na loketo, to eloko moko ya ndenge wana. Mpe nazali komituna soki basi na—na biso bazali koyeba ete oyo wana ezali ezipelo ya bilúlela?

¹¹⁸ Sikawa o—okoloba: “Nakoki kotalisa polele, liboso na Nzambe, ete nasalaka ekobo moko te epai na mobali na ngai, to na—na . . . nyonso wana.”

¹¹⁹ Kasi ata bongo, na Esambiselo, okobéngama “mwasi ya ekobo.” Biblia nde elobi bongo. Yesu alobaki: “Moto nyonso oyo akotala mwasi mpo na kolula ye, asili kosala ná ye ekobo na motema.”

¹²⁰ “Bakúfi-miso, bolumbu, kasi bayebi yango te!” Ezali basi wana te, oyo bazali libanda; ezali na eloko moko te natelemelaka bango. Mabe wana nde! Mpe emonanaka lokola ete système ya lingomba eyébaka likambo yango malamu te, to etélemelaka yango te; etikaka bango bákata suki na bango, bápakola-pakola, bálata bakupé ná makambo ya ndenge wana, na nkombo ya

Boklisto. Ezali mpenza likambo ya nsomo! Bomoni, bazali lisusu bolumbu, na Edene ya Satana, kasi bayebi yango te. Bayebi yango te.

¹²¹ Nabanzi, soki natali awa, na ngámbo ya pisíne, nakomona, ntango mosusu, basi oyo bazali kuna sikawa. Soki mwasi yango akokaki kososola eloko oyo azali kosala, kasi ayebi yango te. Azali bolumbu. Nzoto na ye ezali ya bulee. Alongoli bilamba oyo Nzambe alátisaki ye na yango, ya loposo, mpo na ekeke oyo. Azali kokóba kokáta yango ntango nyonso. Azali bolumbu, na nkombo ya “civilisation, mayele mingi koleka, civilisation ya malamu koleka, bomoto ya likoló koleka.” Nalingi kondimisama ete likambo oyo ezali kokótá malamu. Nyonso wana ezali ya zabolo, mpe ekobebisama na Boyei na Nkolo Yesu. Ekobebisama, nyonso wana mpenza. Ata eloko moko te ekotikala.

¹²² Mpe, oh, moninga, na ekólo mobimba, wana bozali koyoka ngai awa na Phoenix, bókanisa naino makambo yango! Ozali awa na nsé ya kobendama na yango. Sikawa, Yesu alobaki ete: “Bakopengwisa Baponami soki ekokaki kosalema.”

¹²³ Molimo ya liboso ezalaki...ezipelo ya liboso ezalaki ezipelo ya bulee, Molimo Mosanto, kasi asengelaki te kotála libanda na Yango. Kasi ntango—ntango Satana abandáki kosolola na ye na ntina na boyebi, abwakaki kaka mwa liso moke na mokili.

¹²⁴ Mpe yango wana mpenza nde eloko oyo mwana na ye ya mwasi, lingomba, asalaki. Osengeli komona, osengeli koláta lokola vedéte ya cinemá, to bilenge mibali basengeli kosála lokola Elvis Presley to—to Pat Boone, to—to moko na bato wana, na nkombo ya losambo.

¹²⁵ Pat Boone azali moto ya Eglise de Christ. Elvis Presley azali Pantekotiste. Bato mibale ná milimo mabe bakotisi mokili na mobúlungano ya mabe koleka Yudasi Mokeliota, ntango atekaki Yesu Klisto. Bayebi yango te. Bilenge mibali wana bayebi yango te. Natelemelaka bi—bilenge mibali, mibali yango te, ezali nde molimo oyo etindaka yango.

¹²⁶ Soki okei kaka na ngámbo wana mwa moke, mpe molóna ya komata wana ekangami zinga-zinga na mobimbi ya nzete ya lisangu wana, mbala moko, bótala eloko oyo ekosalema; esili mpo na lisangu yango. Oh, iyo, esili kokanga ye. Ekosalema nde ndenge wana. Ekosalema bongo mbala nyonso. Eva asengelaki kobwáka kaka mbala moko mwa liso moke na mokili.

¹²⁷ Mpe tika ete náyebisa bino likambo moko, ndeko mobali mpe ndeko mwasi. Na Yoane ya Liboso, mokapo ya 2, molongo ya 15, tokoki kotánga Yango soki bolingi, Biblia elobi:

...Soki biso tokolingaka mokili, to makambo ya mokili, ezali mpo bolingo na Nzambe ezali ata kati na biso te.

¹²⁸ Sikawa, liloba yango ezali *mabelé* te; ezali liloba ya ba-Greki, ezali *kosmos*, elingi koloba “molongo ya mokili.” Soki tolingaka ba-móde ya mabelé, mokili, soki tolingaka komemama ya mikolo oyo, soki tokanisaka “oyo ezali ntango kitoko mingi, oh, tozali na makambo nyonso oyo,” soki okanisaka bongo, ezali mpo makanisi na yo ezali ya mabe. Ebebisami na zabolo. “Mpo soki olingaka molongo ya mokili, ná makambo ya ekeke oyo, ezali mpo bolingo ya Nzambe ezali ata kati na yo te.” Bóbosana yango te. E Nzambe! Bótala eloko oyo tozali koyekola!

¹²⁹ Nalingi kotelema awa mwa moke mpo náyebisa bino mwa lisolo moko. Nayókaki yango epai ya motei ya basodá moko ya Etumba ya Liboso ya Mokili. Babwákaki . . .

¹³⁰ Lokola Satana na ebandeli, ntango akótaki na elanga na Edene. Akokaki kokundola Mimbotó wana te. Akokaki kobevisa yango te. Kasi amwangisaki yango mbondó, mpe eténgolaki Momboto yango, ebotaki na lolenge na yango mpenza te. Eténgolaki Momboto oyo ya ebandeli.

¹³¹ Mpe yango nde ba-manaka nyonso oyo ya losambo ezalaka. Bazali kaka bana na Nzambe, ya mibali mpe ya basi, kasi ezali koténgolama. Bakendeke na losambo, mpo bazalaka na mposa ya kosala bolamu. Mamélo akotaka na couvent ata moke te mpo ákóma mwasi mabe. Motei asilisaka kelasi te kaka mpo na kozala mo—mo—moto mabe. Okótaka na lingomba ata moke te, mpe opesaka mbote ya loboko, mpe okomisaka nkombo na buku te, to nyonso oyo osalaka na losambo na bino, mpo ókóma moto mabe. Osálaka bongo mpo na kokóma moto malamu. Kasi ezali lipengwa, ezali bobebi yango nde esalaka bongo. Satana amwangisaki yango. Bomoni? Nzambe azalaka na ebongiseli ata moke te. Eloko ya ndenge wana ezali ata esika moko te na Maloba ya Nzambe.

¹³² Nzambe azali ebongiseli na biso, tobongisami kati na Ye, Nzoto, kati na Nzambe, na Lola. Ya solo. Bankombo na biso ekomami na Buku na Bomoi ya Mwana-mpate. Bótala.

¹³³ Kasi, bomoni, nayebi ezali matata mpenza, kasi na—nalingi býoka lisusu mwa moke, soki bolingi. Na ntango ya etumba ya mokili mobimba . . . Bólimbisa ngai mpo nabimaki libanda na motó ya liteya na ngai.

¹³⁴ Kasi mpo na kotalisa likambo yango malamu, na—nalingaki kopesa bino likanisi na ngai na ntina na eloko oyo Satana asálaki na Edene: amwangisaki mbondó ya nsomo. Bolingi koyeba mbondó nini oyo amwangisaki? Nakoki koyebisa bino yango. Nazali na formule na yango, ezali maloba mibale oyo: kozanga kondima, yango ekeseni na kondima, amwangisaki kozanga kondima, ntembe. Mpe nzebi etondisaki esika yango. Esika lidusu ezalaka, yango ekotaki kino na Momboto, Satana atondisaki lidusu yango na boyebi, ná nzebi mpe civilisation, mpe yango eténgolaki bozalisi ya Nzambe nyonso, na mobimba.

¹³⁵ Nayebi ete bokanisi ete nazalí komema bino na etápe moko, kasi nazalí na etápe yango elongo ná bino. Mpe biso nyonso tozali awa mpo na koluka koyeba eloko nini tokoki kosala. Tolobaka makambo yango te mpo na kozala ndenge mosusu. Tosengeli kozala sémbo.

¹³⁶ Moko na moko na biso tokokóma na nsuka ya nzela, epai wapi tokosámba mpo na liloba moko na moko. Sikasikawa, toyebi ete mingongo na biso... Ntango tobotamaka, mwa kogánga na biso ya liboso etiamaka mobimba na bande. Ekobetama lisusu na Mokolo ya Kosambisama. Ata bilamba oyo olataka ekolakisama liboso na yo, na Mokolo ya Kosambisama. Ata nzebi esili komonisa yango, na nzela ya television. Bomoni, television esálaka elilingi te, ememaka bobele yango. Lángi ya bilamba, mbala nyonso oyo oninganaka, likanisi nyonso oyo ezalaka na bongó na yo, ebómbamaka mpenza na buku ya Nzambe. Mpe eloko ya monene wana ekotiana wana liboso na yo, ba-róbe ya mabe moko na moko oyo olátaki; mbala nyonso oyo okendeki kokátisa suki oyo Nzambe apésá yo. Ekozala wana. Okosámba mpo na yango. Okokima kokima yango ata moke te, ata makanisi ya motema na yo, ntango oyo ozalaki kosala yango, ekotalisama liboso na yo. Okokima yango ndenge nini? "Tokokima ndenge nini, soki totióli lobiko monene ya boye?" Bomoni? Tokokima yango te. Koningana nyonso, mpe makanisi ya motema, etiámaka mpenza na bande na mosánda mosusu, ata lángi ya bilamba oyo olataka. Television, television en couleur etalisaka yango polele, ezuaka yango mpe etalisaka yango, bomoni, mpe wana ezali kaka na mosánda moko, longwa na misato oyo tofándaka kati na yango. Bomoni?

¹³⁷ Sikawa, mbondo yango esili kobéta mpenza lingomba, ebétaki mpenza mabele! Mbondo ya Satana likoló na Mimboto esili kotobola madusu na kati na yango, mpe esali ete eténgolama. Mbala mingi koleka, akótaka na bozindo npenza ya mitema ya mangomba, mpe na mitema ya bato ná makambo nyonso wana, ekómi kaka nzebi, nzebi. Kino ekómi na esika oyo libota ya bato, na nzela na kosangisa-sangisa... Nandimaka ete momboto moko na moko esengeli kobóta kokokana na lolenge na yango. Lokola libota ya bato, ná banzete, mpe nyonso esangisa-sangisami, ememi biso na esika moko; na koliáká bilei oyo eutaka na mabele, yango, banzoto na biso esili kosangisama, esali ete makanisi na biso nyonso... Sikawa, soki banzoto na biso ezali konuna, longwa na mibu ntuku mibale kino na ntuku mibale na mitano, mpo na ba-cellule oyo ezali konyita, na bilei oyo esangisami, ba-cellule ya bongó na biso enyiti, boye te? Yango mpe ezali ba-cellule, boye te? Yango wana Ricky atámbolaka mbangu na balabala, ná motuka ya mbangu mingi; wana Ricketta, ba-Elvita, ná mingi kati na bango, ndenge tokobéngá bango, batámbolaka pene columbu, libanda awa, na miso ya bato, makanisi ebebá, bayebi lisusu limemia to bomoto

ata moke te.

¹³⁸ Tózonga na mwa lisolo na ngai. Motei ya basoda yango alobaki ete autaki na lopitalo, mpe alobaki ete bilenge mibali ebele balálaki na kati ya hema, bamosusu... Autaki kozonga. Alobaki ete akendeki kuna, mpe mokonzi ya basodá moko ayebisaki ye, alobaki: "Motei, tolinci kokende kuna, mpo na kotala bisika yango malamu." Bautaki kobwaka gaz ya moutarde kuna, ná gaz ya chlorine, ndenge bazalaki kosala na mikolo wana.

¹³⁹ Mpe alobaki: "Nakendeki kuna, Ndeko Branham," alobaki, "ata mposo etikalaki te likoló na nzete, ata lititi moko etikalaki te. Ezalaki na ntongo ya Pasika." Alobaki: "Ndambó ya makálo ya kala, oyo ezuaki makáma, ezalaki wana, mokonzi yango asengelaki kokoma yango na buku, mpo báyeba soki bakokaki kosala eloko moko na ntina na yango, mpembeni na Zamba monene Argone." Alobaki: "Ntango natikalaki wana ngai moko," alobaki, "natómbolaki miso, nalobaki: 'E Nzambe, boye nde nyonso ekokómá.'" Ya solo, nyonso ekokómá bongo. Biloko nyonso ezikaki, ata eloko moko te etikalaki na bomoi esika moko, matiti nyonso ezikaki; banzete, ba-gaz yango ebomaki banzete, ebomaki biloko nyonso, elíngamaki, kodiémbeláká, esika oyo masasi ná biloko mosusu ebetaki-betaki yango.

¹⁴⁰ Ezali mpenza ndenge mokili ekómi lelo, epai wapi Satana azali komwangisa kozanga kondima na ye, kosangisa-sangisa na ye, nzebi na ye, boyebi na ye! Na lolenge ete, ndenge ezalaki na ebandeli, ntango Nzambe atiaki Adama ná Eva na elanga, na paradizo kitoko oyo ezángá kufa, ezángá bokono, ezángá bolózi, mpe nyonso ebongá be na molongo, bótala eloko nini DDT ya Satana esili kosala! Ekómi na mobúlungano. Eloko moko te etikali kati na yango.

¹⁴¹ Alobaki: "Nabandaki kolela. Nazongaki nsima, libanga moko ebendaki bokebi na ngai." Alobaki: "Napusanki wana mpe natalaki libanga yango, natindikaki yango mpembeni. Na nsé ya libanga yango, mwa folólo moko ya mpembe ezalaki kokóla wana, eloko bobele moko oyo etikalaki na bomoi, mpo ebóbámáki na nsé ya libanga moko."

¹⁴² E Nzambe, Libanga na ngai, bómbá biso lelo, E Nzambe, wana mbondo ezali kopanzana bisika nyonso na nkombo ya nzebi ná mayele ya kelasi. Bómbá biso. Bátela ngai kino mokolo wana, E Nzambe, yango nde libondeli na ngai. Sikawa nazolikia ete moko na moko na biso tozali na nsé ya Libanga yango, Klisto.

¹⁴³ Nautaki koteya, mokolo mosusu, mingi kati na bino bayókaki yango. Nazalaki kotambola na kati ya zamba, na bokila, mpe eloko moko esáláki ete nábaluka. Natálaki, mpe carton moko ya mpámba ya makaya ezalaki na mabelé, to paké moko to nkombo oyo bobéngaka yango. Mpe ezali kompani, nandimi te ete nasengeli kotángá nkombo na yango, kasi

kompani ya tumbáko yango ezalaki na . . . bakomá maloba moko ete: "Ekongoleli ya moto oyo akanisaka, elengi ya moto oyo amelaka likaya."

¹⁴⁴ Nakóbaki kotambola mwa moke mosika na—na kati ya zamba, mpe Eloko moko ebéndáki bokebi na ngai ete: "Zóngá kino na paké ya likaya wana."

¹⁴⁵ Nakanisaki: "Tata na Likolo, nazali kokende kuna na nzete wana, esika biséndé wana bakelamaki na Yo na liloba, na ntongo moko. Mpo na nini Olingi ete názonga kuna?"

¹⁴⁶ Mpe Eloko moko elobaki: "Ozali na liteya moko mpo na mokolo ya Lomingo. Motó ya liteya na yo ekomami likoló na yango."

Namilobelaki: "Likoló na paké ya makaya?" Nazóngaki.

¹⁴⁷ Mpe nabandaki kokanisa: "Ekongoleli ya moto oyo akanisaka," ezali impenza lipengwa! Soki moto azalaki kokanisa, alingaki komela makaya ata moke te. Kasi, bomoni, bato bamelaka eloko yango.

¹⁴⁸ Nabanzi ete esalemaki eleki mibu mibale, ntango nazalaki na likita moko, nakendeki na foire ya mokili mobimba, ntango esalemaki na Libongo ya Westi. Bazalaki na filme ya Yul Brynner ná bato mosusu mingi kuna. Bato ya nzebi, mingi na bango bazalaki na kati ya ndako yango, bazalaki kolobela likáma ya komela makaya. Balekisáki molinga likoló ya libanga ya marbre, mpe bazuaki mwa coton-tige Q-tip ya matoyi, mpe balongolaki nicotine likoló na yango mpe batiaki yango na mokongo ya mpúku, mpe batiaki ye na kati ya mwa ndako moko, na mikolo nsambo, atóndaki na cancer na lolenge ete akokaki lisusu ata kotambola te. Bomoni? Alobaki . . . Balekisaki yango na mai, mpe alobaki: "Ekongoleli!"

¹⁴⁹ Alobaki: "Ekongoleli? Ezalaka na yango te." Alobaki: "Bino . . ." Sikawa, oyo ezali bato ya nzebi bango moko. Balobaki: "Molina ekoki kozala te, kozanga gudró. Gudró nde esalaka molinga."

¹⁵⁰ Mpe eloko bobele moko, ezali ete, ezali mayúya, mpo na koteke makaya mingi, ntango . . . Soki . . . Nandimi te ete bozali kokanisa ete nazali kotuka to nazali fanatíki. Molimo mabe kati na moto, nde esalaka ete ámela makaya, mpo ámiboma. Ntango a—ayoki mposa ya nicotine ya likaya moko, yango nde ekokokisa mposa na ye, sikawa kompani yango eyei ná mayúya ya kopengwisa wana, mpe elobi: "Ekongoleli ya moto oyo akanisaka." Akosengela komela makaya minei to mitano, mpo na kosala kati na yo gudró oyo esengeli (mpo na kosepelisa ye) ndenge omelaki kaka ná oyo moko. Ba-Americain bazali koteke liwa epai na bandeko na bango ya mibali ná ya basi! Nasósólaka yango te.

¹⁵¹ Nzokande, na kati na yango, namilobelaki: “Ekongoleli moko *ezali*, oyo ezali malamu, ya moto oyoakanisaka.”

¹⁵² Sikawa, soki moto amelaka makaya, bóbosana te, ebotaka elengi ya moto oyo amelaka makaya. Na bongo, soki okoki te kokokisa mpo-...kosalisa mposa ya mólinga ntango oyo ozui naino te mólinga yango, ozali na...esengeli kobota elengi, boye, okomela makaya minei, to mitano, mpe okofuta mbongo mingi, koleka oyo olingaki kofuta, na ntango oyo omelaka kaka likaya moko mpamba. Bomoni, mayúya, mayúya mpo na koteke; kokósáká bato, ba-American. Ntango nakanisaka Valley Forge, George Washington; ná ba-sodá na ye mibale likoló na misato, oyo bazalaki na sapáto na makolo te, na mokolo ya malili wana, mpo tókoma na nkita oyo tozali na yango lelo! Bongo ba-American bakómi kotekeba-American, bandeko na bango ya mibali ná ya basi, liwa, nsima ya mayúya moko ya lokuta, mpo no mbongo ya mbindo, mosisa ya mabe nyonso. Bolingo mpe lokósó ya mbongo. Likambo yango mobimba ekoti mobulu, mpe bazoyebáká te ete eloko yango mobimba ekobebisama! Kasi soki ozali na mólinga te, okoki koyoka elengi na yango te.

¹⁵³ Bongo nakanisaki: “Ezali na ekobgoleli moko ya moto oyoakanisaka.” Ekongoleli ya moto oyoakanisaka! Mpe nauaki motó ya liteya na ngai uta na “Ekongoleli ya moto oyoakanisaka ebotaka elengi ya kozala mosantu.”

¹⁵⁴ Boye, namilobelaki ete ba-denomination na biso esili kosala makambo mingi ya ndenge wana, ekótisaka bato oyo babikaka kaka bongo-bongo mpe bamíbengaka Baklisto. Mpo na nini? Bazuaka bato mingi na ba-denomination to bibongiseli na bango. Tokótisaka bato mingi kuna mpo totikaka bango bákota na nsé ya *oyo*, *oyo wana* to *oyo mosusu*, ná nyonso wana. “Ekosala na yango eloko te, kaka mpo bákomisa nkombo na bango na buku mpe báloba ete bazali Baklisto. Esili. Oh, ‘na kondima nde bobiki.’ Bosengeli kondima.” Zabolo mpe asalaka ndenge moko. Iyo.

¹⁵⁵ Bosengeli kobótama mbala mibale, mpe yango eyaka na nzela ya Ekongoleli ya Nzambe! Sikawa Ekongoleli moko ya moto oyoakanisaka *ezali*. Nasimbi Yango na loboko na ngai. Ekobota elengi ya denomination te, kasi Ekosepelisa mpenza mposa ya moto mosantu moko, boyebi.

¹⁵⁶ Ndenge nini mwasi oyo akátaka suki na ye akoki koleka na Ekongoleli oyo? Ndenge nini mwasi oyo alátaka ba-kupé akoki koleka na Yango, to ba-pantalon, na ntango oyo Biblia elobi: “Ezali mbindo na miso na Nzambe, soki mwasi aláti elamba oyo ezali ya mobali”? Mpe ndenge nini mobali oyoakanisaka ye moko mpenza akoki kobima ná bilamba lokola mwasi, kotika suki na ye ékola lokola mwasi, ékita kino na miso, ná suki elingámá ndenge *wana*? Ye mobali azali koláta bilamba ya katí, ya mwasi na ye. Ye mwasi azali kolata bilamba ya libanda, ya

mobali. Ekongoleli ya moto oyo akanisaka? Moto oyo akanisaka akosala yango te, to mwasi oyo akanisaka akosala yango te. Liloba na Nzambe ekolekisa yango te.

¹⁵⁷ Eloko moko kaka ekoki koleka na Liloba oyo. Ezali Molimo Mosanto, mpe Ekomema Liloba na kati na yo, mpe Ekobota elengi ya kozala mosantu.

¹⁵⁸ Bótala lelo, Ricketta na balabala, nzoto malamu mpe kitoko oyo Nzambe apésá ye, mpe Satana azali kosalela yango. Akolata bilamba ya nsoni mpenza, kozanga koyeba ete nsima na mpósó moko, akoki kobanda kopola na kati ya nkunda.

¹⁵⁹ Nazalaki kotambola na balabala, awa, eleki ntango molai te. Nazalaki koteya na likita moko epai ya ba-Assemblée de Dieu kuna, na Libongo ya Westi, na liyangani moko kuna, na École Biblique Southwestern. Mwa elenge mwasi moko azalaki kotambola na nzela, alataki mwa... alataki mwa bilamba ya mikuse wana, ba-bikini, babengaka yango soko nini, mpe suki kino na elongi, alataki ekoti ya cow-boy ná ba-botte. Nazalaki komata na nzela. Nakanisaki: "Mwana ya bato, mwana ya mama ná papa moko boye, abótámá awa mpo ázala mwana-mwasi ya Nzambe, kasi akómi mpambu na motámbu ya zabolo." Namilobelaki: "Nabanzi nakobaluka mpe kozonga nsima, mpo násolola na mwana yango." Akokaki kozala pene na mibu ya Sara na ngai, kuna, mibu zomi na nsambo, zomi na motoba, to pene na yango. Namilobelaki: "Te, malamu nátika. Nakokóba kokende liboso, na nzela, mpe nakobondela mpo na ye. Soki moto moko amoni ngai kotelema mpe kosolola na ye, ekozala malamu ete násala yango te."

¹⁶⁰ Sikawa, bóyoka, bana-mibali ya Nzambe, bokómaka na esika moko wana, ba-Yezabele oyo, ya mikolo oyo, badendelaka bino, kasi moto oyo akanisaka akokanisa liboso. Akoki kozala kitoko mingi, ntango mosusu "nakoki kotia ye litoyi," kasi okobúngisa molimo na yo, elenge mobali; bamosusu na bino bana-basi, epai na ba-Ricky oyo! Ekongoleli ya moto oyo akanisaka ebótaka elengi ya kozala mosantu.

¹⁶¹ Bino mibali oyo bobálá, ntango bomonaka basi wana na balabala ndenge wana, bino bana-mibali ya Nzambe, bázomona te ete likambo oyo esalemaki na ebandeli mpenza? Ntango nzebi ekómisaki basi kitoko mingi na mokili liboso na mpela, na lolenge ete bana-mibali ya Nzambe bazuaki bana-basi ya bato (bana-basi ya Nzambe te), mpe Nzambe atikálá kobósana yango te. Babebisaki likambo yango mobimba; nzebi, bakomaki kitoko mingi koleka. Kalakala...Bozali komona ndenge basi bazali kokómá kitoko koleka na mikolo ya nsuka, ezali elembo ya nsuka; Nzambe asili kotalisa yango polele. Boye, salela Ekongoleli ya moto oyo akanisaka, okozala na elengi ya moto mosantu. Ekozangisa yo ndako na yo. Ekozangisa yo esika na yo na lokumu. Ekozangisa yo nyonso oyo ozali na yango; nsima

na yango, elimo na yo! Ekopanza ndako na yo. Ekoki kosala ete mobali mosusu ábókola bana na yo, to mwasi mosusu ábókola bana na yo.

¹⁶² Zuá Ekongoleli ya moto oyo akanisaka, ekobota elengi ya kozala mwasi mosantu. Ntango okei kokatisa suki, to kosala eloko mosusu, mpe balobi na yo: "Okoyoka motó mpasi, oyebi." Zua Ekongoleli ya mwasi oyo akanisaka, oyo Biblia elobi, omoni, na nsima longwa wana. Omoni? Kosala yango te.

¹⁶³ Nazali ndeko na bino, mpe nalingi bino. Nazali na likambo ya kotelemela bino te. Nzambe ayebi. Mpe yango nde esalaka ete náloba makambo oyo nalobaka, ezali mpo na—mpo na bolingo na Nzambe mpo na bino. Soki moto moko atelemi wana mpe ayebisi bino yango te, mokengeli na yo atiki yo ófanda kuna mpe ósála makambo ndenge wana, alingaka yo te. Azolina yo te. Nakolina bolingo ya ndenge wana te, mpo na basi. Nalingi ete ndeko na ngai ya mwasi ázala na elengi ya bulee. Nalingi ete ázala mpenza ndeko na ngai ya mwasi. Ezali te ete moto moko ákoka koloba, moto moko áloba ete azali kitoko mingi ná lolenge oyo azali, mpe ba-reine ya sex wana, "Akendeké na oyo ya ngai . . ." Ah-ah. Te. Nalingi ete ázala mwasi mpenza!

¹⁶⁴ E Nkolo, batela ngai na nsé ya Libanga. Iyo. Na Baefese 5:26, nzela bobele moko oyo okoki koleka na Libanga yango, ezali: "Kosukolama na mai ya bokabwani, na nzela ya Liloba." Ya solo.

¹⁶⁵ Sikawa, kótika te ete zabolo oyo ámwangisela yo mayele na ye ya kelasi. Te, te. Ekobebisa lokumu na yo. Kotika te ete zabolo álobisa yo ete: "Ee, nasámbelaka na lingomba oyo mama na ngai azalaki kosambela, tata na ngai, nkóko na ngai ya mwasi." Kotika te ete zabolo ámwangisela yo yango. Biblia esilá koloba, na ntina na Bileko Nsambo ya Lingomba, ná nyonso wana, ete nyonso esili kobeba! Ezali solo. Nyonso esili kopola. Nyonso ekómi mpóta ya kopola. Kotika te ete ámwangisela bino, koloba: "Ee, ezali bomoto ya likoló koleka. Biso totángi mingi koleka ndenge tozaláká kotángá kala." Komeka kotika te ete zabolo ápakola yo likambo yango. Nasili kolakisa bino manaka na ye nyonso ya civilisation, mayele ya kelasi ná nzebi. Asili kokótisa yango na lingomba, mpe bóyoka yango te. Bózala mosika na manaka ya bosoto ya télévision ná nyonso wana!

¹⁶⁶ Motó ya liteya na biso elobi: "Bókokana te, kasi bóbongwana." Kokóta na yango te mpo na koloba: "Nauti kokúla nkótisa, mokolo ya Lomingo." Te. Kóta mpe bónwgwána sika-sikawa, bónwgwána longwa na oyo yo ozali, kino na oyo Nzambe alingi yo kozala.

¹⁶⁷ Sikawa, etalelaka lolenge ya momboto oyo ezali kati na yo. Soki momboto ya mayele ya kelasi nde elónámá na kati na yo, ekoki kosala bobele likambo moko: koténgola yo, esili, ya kozala mwana mobali to mwana mwasi ya Nzambe. Yango nde eloko bobele moko ekoki kosala. Bato lelo, ntango natálaka libanda,

bakómi kosala makambo lokola bandimaka ata te ete Nzambe azali.

¹⁶⁸ Bólimbisa elobelí oyo. Soki likambo oyo ezokisi moto moko, nakáni yango te. Eleki Lomingo mibale to misato, mwana na ngai moko ya mwasi abéngisaki ngai, koya kotála bato oyo bazalaki koyemba nzembo ya losambo na télévision. Ezalaki mokolo ya Lomingo na ntongo. Nazalaki na mposa ya kotala manaka ya Oral Roberts, nayebisaki bango ete báyebisa ngai. Alobaki: "Yoka oyo, bazali koyemba loyembo moko malamu mpenza." Mwana na ngai ya mobali azalaki wana, ayebisaki ngai likambo yango, mpe. Mpe nafungolaki aparey yango . . .

¹⁶⁹ Tofutelaka epai ya mwasi moko, oyo azaláki na télévision na ndako na ye. Nazalaka ata moke te na mposa ya kozala na yango na ndako na ngai. Te, misie. Nalingi eloko wana na ndako na ngai te. Nakopanza yango ná bondóki na ngai. Nalingi kozala na eloko moko te ya kosala ná eloko mabe wana. Te, mésie! Kasi nazuaki . . .

¹⁷⁰ Bótika ete náyebisa bino likambo moko oyo etali bino, bino bato ya Arizona. Bomonaki boluki-luki oyo basalaki mokolo wana, na biteyelo, boye te? Bana ntuku mwambe likoló na mokama na biteyelo ya Arizona, bongó na bango ezali kosala malamu te, ntuku motoba na nsambo likoló na monkama kati na bango bazuaki yango na kotaláká télévision. Bolobi nini mpo na yango?

¹⁷¹ Ekozala malamu koleka bósalela bondóki na bino! Bomoni? Sikawa, bótika te ete zabolo ámwangisela bino yango. Te, misie. Sikawa bato, ndenge nalobaki, bato bakómi kosala makambo lokola basengeli koleka na Kosambisama te.

¹⁷² Bana mibali ná bana basi yango, bazalaki mpe na libota moko ya ba-Indien, ná makambo ebele mpenza. Nakanisi ete mobali moko, nkombo na ye M. Pool, ye nde azali kokamba yango. Mpe soki nasilá komona bato ya mikolo oyo kosakana na banzembo ya losambo, ezalaki ndenge bazalaki kosala; etonga moko ya ba-Ricky bazalaki wana, koningisáká maboko na lolenge nyonso.

¹⁷³ Na ntемbe te, nasepelaki na elenge mobali oyo ayembaki na ntongo oyo, azalaki na limemia, lokola mobali ya solosolo. Na—nasepelaki na yango. Ntango bino—bino, bato ya mombongo, bobéngisaka ntango mosusu ba-Ricky wana awa, bagángaka, mpe basalaka makelele ná bisálela, bakangaka péma kino bakómaka bleu na elongi. oyo wana ezali koyemba te, ezali kaka kosala makelele mingi ya nzebi. *Koyemba* ezali "loyembo oyo eutaka na motema."

¹⁷⁴ Mpe namilobelaki: "Mawa mingi! Nsoni nini oyo mpenza! Boye, na nkombo ya losambo, bakómi kosala makambo lokola Nzambe azalaka te!" Mokolo mosusu wana, moto moko alobaki na mwana mobali atalanaka ná mwana na ngai ya mwasi, mwana

mobali moko, Moklisto, alobaki, ayebisaki ye likambo moko ya matata na ntina na Adáma mpe Éva, alobaki: "Eva azalaki kotambola na elanga. Alobaki: 'Bana, bomoni nzete oyo kuna?' Alobaki: 'Yango nde mama na bino aliaki, yango wana tozángi ndako ná libota.'" Bokoki kakanisa likambo yango, asengelaki kozala Moklisto ya mpiko, kasi azalaki kozua elaká mpe Liloba na Nzambe, mpe kobwaka yango na lopango ya bangulu! Bakómi kosala makambo lokola basengeli koleka na Esambiselo te. Kasi Nzambe akomema sekelé moko na moko na Esambiselo. Bakómi kosala makambo lokola Nzambe azalaka te.

¹⁷⁵ Naboyi kobenga bango bilema, mpo Biblia elobi ete elema...ezali malamu te. Yesu alobaki ete ezali malamu te. "Kobenga moto elema te." Kasi na Nzemb 14:1: "Elema alobaki na motema na ye: 'Nzambe azali te.'" Bomoni? Ba—bazali te... Naboyi kobenga bango bilema, kasi bazali kosala lokola bazali bongo. Bakómi kosala lokola bongo.

¹⁷⁶ Boye, bomoni epai tokómi lelo, ndakisa: "Nzambe azali te." "Nazali mondimi ya lingomba!" Mpo na bango nyonso, likambo yango mobimba, Biblia, ekomi liseki monene. "Lingomba na biso bayebi epai bazali kokende!" Iyo...[Maloba mazangi na bande—Mok.]...sémба kino na lifelo, ya solo. Bazalikokende sémba na nzela na bango, na makambo ya nzebi ná ya kelasi, na makindo ya théologie mpe nyonso wana, yango nde ezali kobébelisa bango na nzela yango. Molimo Mosanto ezuaka libaku te, ya kopesa emoniseli na ntina na likambo moko; likindo esíla kokanga nzela ya nyonso wana.

¹⁷⁷ Molimo Mosanto nde esengeli kokamba biso; likindo moko te, ba-épísikópo ná bayángeli te, mpe bongo na bongo. Molimo Mosanto nde Mokambi na biso.

¹⁷⁸ Kaina azalaki moto ya ndenge wana. Azalaki mpenza mosambeli monene. Sikawa, soki losambo nde nyonso oyo osengeli kozala na yango, na bongo, Nzambe azalaki sembo te na kokweisaká Kaina. Mpamba te, azalaki mosambeli, azalaki mpenza mosambeli mpe sembo lokola Abele. Sikawa bómikanisela, azalaki kakanisa na ntina na Nzambe, asambelaki Nzambe, azalaki na losambo, atongaki etumbelo, apesaki mbeka, abondelaki, asámbélaki, kasi abóyamaki. Ata ndenge nini...Esau mpe abóyamaki. Bomoni?

¹⁷⁹ Religion, bomoni, wana nde likambo ya Satana; ezali te koboma likambo na mobimba, kasi kobébisa yango kaka. Esili. Akoboma eloko yango na mobimba te. Oh, ba-koministe te; te, te, motemeli-na-klisto azali communisme te. Biblia elobi: "Ekopengwisa Baponami, soko ekokaki kosalema." Bómitungisa mpo na ridó ya ebende te, kasi mpo na ridó ya motane mwindo. Ah-hah.

¹⁸⁰ Kasi, botala malamu, Kaina ayaki kosambela, kasi azalaki na momboto ya mabe na kati na ye, momboto ya nyoka. Epiololi

ya nyonka esilaki kokanga ye, mpo azalaki momboto ya mwasi. Ayebaki mokano na Nzambe oyo ebongi be, kasi aboyaki kosala yango. Boyebaki yango? Satana ayebi mokano na Nzambe, kasi abóyaka na ye kosala yango.

¹⁸¹ Bótala, asilaki komona Nzambe kotatola nsango ya Abele. Sikawa, nalingi ete bókanisa, bósalela mwa moke Ekongoleli na bino ya moto oyo akanisaka sikawa. Nsango ya malamu ya Abele, oyo Nzambe asilaki kotatola ete ezali Solo! Bokómi kosósola sikawa? Iyo. Nsango ya Abele esilaki koyambama, mpe Kaina amonaki yango mpe ayebaki ete Nzambe asilaki kotatola nsango yango, ete ezalaki malamu. Kasi akokaki kosala yango te. Lolendo na ye ezalaki kopekisa ye. Ya solo, lolendo na ye ezalaki kopekisa ye kosala yango. Asilaki komona Nzambe kotatola nsango yango.

¹⁸² Boye, ezali komonana lelo ete, ekómi mpenza mpasi mpo bato bámikitisa liboso na Liloba na Nzambe. Ba—ba—balingaka kosala yango te. Bamikitisaka liboso na bindimeli ya lingomba, na ntembe te, kasi liboso na Liloba na Nzambe te.

¹⁸³ Soki bolingi komona yango, bökende na... Nazali na Makomi awa, yango nde nazali kolobela awa. Genese 4:6 mpe 7, Nzambe alobaki na Kaina, Alobaki: "Mpo na nini okómi na elongi ya mawa? Mpo na nini osiliki mpenza boye, kotambola bipai na bipai? Outi koyoka nsango oyo epesi yo mawa." Alobaki: "Ee, ntina nini ozali kosala bongo? Mpo na nini okómi na elongi ya mawa, mpo Nayei na losambo na yo te? Bongo mpo na nini osáláki bongo?"

Ozali kosalela Ekongoleli ya moto oyo akanisaka? Bomoni?

¹⁸⁴ To: "Mpo na nini te... Mpo na nini okómi bongo?" Alobaki: "Soki okosala likambo malamu, kende kosala ndenge ndeko na yo azali kosala kuna, Nakoyamba yo mpe Nakopambola yo. Nakosala ndenge moko mpo na yo." Kasi akokaki mpenza kosala yango te. Alobaki: "Sikawa, soki oboyi kosala yango, lisumu ya kozanga kondima eláli na ekuke."

¹⁸⁵ Sikawa ntango bayebisaka biso: "Ntango ya bikamwa esilá koleka," bamonaka yango mpenza kotatolama be mpe kotalisama polele, bomoni, makambo nyonso oyo Nzambe alakáki ete Akosala na mikolo ya nsuka, na Emoniseli 10 mpe Malaki 4, makambo nyonso oyo ezali kotatolama mpenza be, likambo ezali nini, bandeko? Likambo nini ezali kotambola malamu te, bomoni?

¹⁸⁶ Soki te, kozanga kondima, elingi koloba lisumu... Lisumu ezalaka kaka moko, ezali, kozanga kondima. Ya solo. Okweisami te mpo omelaka masanga, omelaka makaya, otiaka tumbaku, olátaka kupé, osalaka nyonso oyo osalaka. Te, yango ekweisi yo te. Ezali mpo ondimi te. Soki ondimi, okosala yango te. Bomoni? Mondimi asálaka yango te. Azuaka Ekongoleli ya mobali oyo akanisaka, bomoni, bomoni, to Ekongoleli ya mwasi

oyo akanisaka, moko to mosusu. Malamu. Kasi, bomoni, lisumu elali na ekuke.

¹⁸⁷ Sikawa bótala ndenge esalaki epai ya Kaina, ekozala mpe ndenge moko lelo. Esálaki ete Kaina ákende lokola mosumuki ya nko. Azángaki botosi na nko. Ekozala mpe bongo mpo na moto nyonso. Azángaki botosi na nko, nsima na ye komona nsango ya Abele kotatolama mpenza na Nzambe, eté ezalaki solo, kasi aboyaki kosala yango. Asalaki ndenge moko, na ntango yango. Bongo, akatisaki ndelo ya bokabwani.

¹⁸⁸ Ndelo moko ezalaka, oyo bokoki kokatisa. Boyebi yango, boye te? Sikawa, batei, oyo bazali awa ná baoyo bazali kolanda na—na telefone, na ekólo mobimba, bisika emission oyo ezali koyokama na ekolo mobimba, bozali kosósola yango? Ntango omoni ete ezali Likomi, mpe oboyi kosala yango, Nzambe, ntango nyonso te, ako... Ako... Oh, yo okokende liboso, okopambolama. Esalemaki mpe bongo mpo na bana nyonso ya Yisraele, bafandaki na biliki, mpe babókolaki bana, milóna, bapambolamaki, ná nyonso wana, kasi “bango nyonso bakabwanaki Libela ná Nzambe.” Yesu nde alobaki bongo. Oh, iyo, Nzambe akokóba kopambola yo, kasi esili mpo na yo. Ya solo mpenza. Yango nde Biblia elobi sikawa, yango nde Alobaki. Bótala, okoki kokatisa ndelo ya bokabwani. Bondimi yango? Kaina akatisaki yango.

¹⁸⁹ Tó-tózua naino awa mwa moke, nazali na Baebele 10:26. Tótala soki nakoki komona yango noki-noki. Buku ya Baebele, mokapo ya 10 pe... nabanzi, molongo ya 26. Nakomáki yango awa. Bózela mwa moke, soki bokoyikela ngai mpiko, tótángá Yango mwa moke. Malamu, yango oyo.

*Mpamba te soki tokosalaka masumu na nko nsima na
biso... kojua boyebi ya solo, mbeka mpo na lisumu ejali
lisusu te,*

*Etikali bobele kotalela esambiseli na nsómo mpe móto
na nkanda oyo ekojikisa motemeli.*

¹⁹⁰ Ezali YANGO ELOBI LILOBA MOSANTU YA NZAMBE. Soki tobói kondima na nko, nsima na biso komona Yango mpe koyoka Yango, na bongo, tokatisi ndelo yango. Bolimbisi ekozaláká lisusu te mpo na yango, osili kokátisa ndelo.

“Oh,” okoloba, “Nzambe azali kokóba kopambola ngai.” Oh, iyo.

¹⁹¹ Bómikanisela Yisraele, *bato na ndelo*, ntango Nzambe apesaki bango elaká, kuna na Mboka Mosantu, ba... na mboka yango ezalaki malamu, ezalaki na mílikí mpe mafúta ya nzói, mpe ntango Mose atindaki Kalebe ná Yosua, ná banóngi, mpo bákende kuna, konóngá mboka yango, mpe ntango bazóngaki ná ndanga oyo etatolami, bango zomi balobaki: “Tokokoka te, tozali na makoki wana te, bótala ndenge ezali mpasi, tokokómá bilandá-landa, biso tozali na mwa biloko ya mike oyo mpo

na kobunda na yango, bótala oyo bango bazali na yango, totokokoka kosala yango te, tozali na makoki ya kosala yango te.”

¹⁹² Yoswa ná Kalebe balobaki: “Tozali na makoki koleka ya kosala yango, Nzambe nde apesaki elaká yango.”

¹⁹³ Mpe, bómikanisela, bazóngaki. Esalemaki na Kades-Barnea. Bazóngaki mpe bakómaki kotelengana na biliki. Mpe moko moko na bango akúfaki, mpe babungi mpo na Seko. Yesu nde alobaki bongo.

¹⁹⁴ Kokatisa ndelo ya bokabwani wana te, bomoni. “Soki oyebi kosala oyo ezali malamu, mpe osali yango te, osali lisumu.”

¹⁹⁵ Yisraele basalaki bongo. Nsimá na bango komona Mose kotátolama, na nsimá, batikaki Baláme ámwangisela bango, Momboto ya motuya wana, oyo etatolamaki. Mokengeli, komeka koloba eloko (ata moke te) mpo na kotelemela Liloba oyo. Bótala Baláme, azalaki mosakoli, mpe asilaki komona Momboto na Nzambe kotatolama. Kasi na bokonzi ya denomination monene na ye moko, oyo azalaki kobika kati na yango, Moába, ntango amonaki libota ya batelengani wana kokóta na mboka, amwangiselaki bango, alobaki: “Ee, bóbela naino. Biso nyonso tozali Baklisto. Biso nyonso tozali bandimi. Ee, batata na biso ná batata na bino bazali moto moko. Tozali bana ya Lota, boye te? Lota azalaki mwana ya ndeko ya Abraham, boye te? Biso nyonso tozali moto moko, boye te? Tóbálana na biso.”

¹⁹⁶ Mpe Yisraele, lokola Eva na elanga ya Edene, atikaki ete Satana ámwangisela ye, amwangiselaki mpe Yisraele na nzela ya mosakoli ya lokuta. Nzokande mosakoli ya solosolo azalaki elongo na bango, ná Liloba litatolami. Kasi na likanisi ya mayele ya bongó, ya boyebi, amwangiselaki bango. Bókanisa naino. Sikawa, etikálá kolimbisama te, lisumu yango etikálá kolimbisama te.

¹⁹⁷ Mimboto yango epoláki mpenza na esika na yango ya mosala, ezalaki bango na nzela kokende na mboka ya elaká. moko moko na bango akufaki mpe apolaki, na losambo yango mpenza, na esika ya mosala, wana bazolandáká Nzambe. Batikaki ete Sátana ámwangisa mbondó ya mayele ya bongó likoló na bango, mayele ya kelasi, likanisi ya mayele ya bongó, wana alobaki: “Ee, biso nyonso tozali moto moko, biso nyonso tozali bana na Nzambe.” Bozali bongo te! Kasi atikaki ete molakisi ya lokuta wana, kuna, ámwangisela bango likanisi ya mayele ya bongó oyo azalaki na yango mpo na Yango.

¹⁹⁸ Yango mpenza nde Lisanga ya Mangomba ezali kosala sika-sikawa, bomoni, ndenge moko: “Ee, biso nyonso tokosangana na ebongiseli moko ya monene.” Système na bino mobimba ya bibongiseli ezali ya zaboló. Ezali elembo ya nyama, na Biblia. Nakobimisa buku likoló na yango, kala mingi te, soki Nkolo alingi.

¹⁹⁹ Bótala, na ntango ya Nowa, komona Liloba kotongama, mpo na kotepe-tepa likoló na mai. Sikawa bótika naloba mwa likambo moko awa, Liloba ezalaki kosangisama mpo na kobongwana mpe komemama longwa na mabelé kino na likolo. Bamonaki mwango ya likambo yango; kasi, ná makanisi na bango ya mayele ya bongó, batiolaki mosakoli yango mpenza, Noa, ntango azalaki kosakola na ntina na ntango ya suka. Kasi eloko nini... Mwango yango esalemaki na Liloba na Nzambe, bapakolaki yango na libondeli ná kondima, na kati mpe na libanda. Ntango bambula enokaki, makanisi nyonso ya mayele ya bongó ya ba-religion ekufaki mpe epolaki mpenza na... mpenza na kati ya mangomba na bango, kaka na mokili. Mpe masuwa etepá-tepáki likoló na nyonso wana. Momboto ya nzebi, oyo emwangisamaki, epolaki mpenza na kosambisama.

²⁰⁰ Tozali komeka kosala nini, ata bongo? Tozali koluka kofandisa lingomba na biso to tozali koluka kofandisa Liloba na Nzambe? Tozali koluka kosala nini? Mosala na biso, ntina na yango ezali nini? Tozali koluka kozóngisa bato kati na Likambo oyo? Na mikolo ya nsuka oyo, Eva monene oyo azali koluka kosala nini awa, lingomba oyo, Eva?

²⁰¹ Nasengeli kosilisa sika-sikawa, ndeko, mpo ntango e—ebandi koleka. Pesa ngai lisusu pene na miníti zomi na mitano kaka, mpe nakosilisa Makomi oyo na—nazali na yango awa. [Ndeko moko alobi: “Na ntembe te, kende liboso.”—Mok.] Iyo. Malamu. Nayebi. Ee, ntango mosusu bato balingi kokota awa mpo na kopétola esika oyo. Kasi namoni lokola ezali mpasi mpo násilisa. Nakosála noki. Malamu.

²⁰² Bótala, Eva monene ya lelo, oyo ya nzebi, ya mayele ya kelasi, oyo asangisami, oyo abengami lingomba, azali koluka kosala mini? Azali nde koluka kotómbola Liloba na Nzambe, bongo kotika bato básala ndenge bazali kosala? Bazali kosalela Ekongoleli ya moto oyo akanisaka te, to, Ekongoleli ya Nzambe. Bótala eloko oyo bazali kobimisa. Bazali komitombola bango moko. Lingomba, na kati ya momboto na ye oyo eténgolami ya manaka ya boyebi, esali ete bato nyonso bázanga koyeba Liloba na Nzambe, na nzela na nzebi. Sikawa, nakolobelá makambo yango na mokuse, nakolobelá yango ntango molai mpenza te sikawa, mpo na kosilisa. Bayínga na nzela ya nzebi! Na ntango oyo Nzambe, mpenza awa na mokili, azali kosala makambo oyo Azali kosala, na nzela na Liloba na Ye lilakamaki, kasi batali Yango mpamba mpe bakei mosika mpo bazali bayínga na nzela ya nzebi. Bayínga na nzela ya nzebi!

²⁰³ Nasekaki mwa moke mpo Ndeko Williams awa, akomaki awa na eteni ya lokasa: “Okoki kozua ntango na yo nyonso nsima ya nzángá oyo,” eloko moko ya ndenge wana. Kasi, nasepeli na yango, ezali mpenza malamu. Bomoní?

²⁰⁴ Kasi bato bazali—bazali kosala masumu na nko. Ememi

système ya mangomba mo—mobimba, lelo, ésala lisumu na nko, na miso na Nzambe. Ee, kaka lisosoli ya bomoto ekondimisa bino ete Ezali bongo. Malamu. Ezipelo ya bilúlela ebomaki miso na ye, na Liloba na Nzambe, mpe amimoni ye moko ete akómi lisusu bolumbu. Boyebi, Nzambe, na Emoniseli 3, alobaki: “Bóya kosomba mafuta ya miso epai na Ngai, mpo miso na bino ékoka kofungwama.” Bomoni, mafuta ya miso ezali Liloba na Ye.

²⁰⁵ Boyebi, balobaka: “Ee, mobali oyo atángá mibu ntuku minei, mpo ázua ba-diplome na ye. Azali B.L.D, Docteur en Divinite, ná nyonso wana.”

²⁰⁶ Boyebi nini Yesu alobaki na ntina na yango? Alobaki: “Tika ete moto ámibóya ye moko.” Polo moto alobaki bongo.

Okoloba: “Elingi koloba bongo te.”

²⁰⁷ Ee, mpo na nini Polo amikokanisaki na yango, kasi? Alobaki: “Nayaki epai na bino na maloba ya elengi ya bwanya ya bato te, mpo bótonga elikia na bino likoló na yango. Kasi nayaki epai na bino na nguya mpe kotalisama ya Molimo Mosanto, mpo maloba na bino ézala . . . kondima na bino étongama likoló na Liloba na Nzambe, kasi na kotalisama ya bwanya te.”

²⁰⁸ Emonani lokola bato basili kobungisa lisosoli ya bomoto ná nsoni. Bazali lisusu ndenge bazaláká te. Kalakala, soki mosakoli alobaki: “YANGO ELOBI NKOLO,” bato bazalaki kolénga. Iyo, ya solo mpenza. Bato bazalaki koningana, mpo bazalaki kobángá. Kasi lelo, Basili kobungisa kobanga na bango nyonso mpo na Yango. Bazali kobanga Nzambe te.

²⁰⁹ Salomo alobaki: “Ko—kobanga Nzambe ezali ebandeli ya bwanya,” kaka ebandeli na yango.

²¹⁰ Kasi mosakoli akoki koloba YANGO ELOBI NKOLO, bato bakoloba: “Bolémá!” Bomoni, elikia moko ezali te mpo na bango. Ezali, balobaka: “Ee, tozali na mayele mingi. Tozali bato ya mayele, tozali na ntina ya kozua makambo ya ndenge wana te! Toyebi oyo tozali kolobelá!”

²¹¹ Lisese moko ya kala elobi mpe ete: “Bilema batámbolaka na sapáto ya nsété, epai Banje babángaka kotia makolo.” Ya solo.

²¹² Sikawa, mbongwana yango ezali nini? (Noki-noki.) Tozuaka yango ndenge nini? Eloko nini mbongwana yango esalaka? Nzambe asálaka yango na Molimo ya Liloba na Ye. Abóngolaka. Alónaka Momboto na Ye, Asopaka Molimo na Ye likoló na Yango, mpe Ebótaka mbano. Molimo na Ye nde ebóngolaka Liloba-Momboto oyo esengeli kotatolama kokokana na lolenge na Yango.

²¹³ Lolenge ya momboto oyo ozali, yango etalisaka eloko oyo ezali kati na yo. Okoki kobómبا yango te. Nyonso oyo ozali na kati emonanaka libanda. Okoki kopekisa yango te. Okoki kokómisa nzete eloko mosusu te, kaka oyo yango ezali. Bomoni, ekozala—ekozala ndenge wana. Molimo Mosanto nde

ebóngolaka mimboto oyo ezali na kati na yango. Etali te lolenge ya momboto nini yango ezali, Ekobóngola yango. Soki ezali ya mabe, ekóbota mabe. Soki ezali ya bilongi mibale, ekóbota bilongi mibale. Soki ezali Liloba na Nzambe ya solosolo, Ekóbota mwana na Nzambe ya mobali to ya mwasi, oyo ya solosolo, na nzela na Ekongoleli ya moto oyo akanisaka. Ntango Momboto ekólaka, Elekaka na nzela Yango, Ebótaka mwana na Nzambe ya mobali mpe ya mwasi.

²¹⁴ Mokolo moko ntango mokili ezaláki na kati ya molili ya mobulungano, Nzambe... Sikawa bóyoka na bokebi, mpo tokolobel te... mwa moke kaka lisusu. Bótala. Mokolo moko ntango mokili ekótaki lisusu na ba-religion ya ndenge na ndenge, kosukola maboko, bambeki, koláta ba-robe, ná bikoti ya ndenge na ndenge, mpe nyonso wana, ekótaki mobimba na kati ya mobúlungano mpenza. Yisraele ya solosolo ya Nzambe ebebísamaki mingi, na oyo etali mibeko mpe malako ya Nzambe, Yesu alobaki: "Bino, na mimesano na bino, bosali ete Liloba na Nzambe ézanga nguya epai na bato, na mimesano na bino." Mpe bótala banganganzambe ya bulee wana, ndenge babéngaka bango; mpe Yesu alobaki: "Bozali bana ya tata na bino, zabolo, mpe bozali kosala misala na ye." Bomoni, wana nde mpenza oyo Ye alobaki.

²¹⁵ Sikawa, wana mokili ekómaki na lolenge wana, Molimo na Nzambe esalaki lisusu mosala likoló na Momboto oyo ebongisamaki. Alimbolaki mpe Abongolaki Yisaya 9:6, elaká na Yango; Ye, Nzambe, akómaki nzoto ya moto, mpo na kosikola eleko ya mobúlungano yango. Ntango moto asalemaki na elilingi ya Nzambe, Nzambe ayaki, na nzela ya mosakoli oyo amonaki likambo yango liboso... Sikawa bómikanisela ete Liloba, mosakoli amonaki yango liboso, kaka mosakoli moko oyo amonáká Sátana na mikolo oyo ya nsuka, bomoni, ná manaka ya kelasi mpe makambo oyo azalaka na yango, manaka ya basambeli. Mosakoli yango moko, Yisaya 9:6, alobaki: "Mwana abotameli biso, Mwana mobali apesameli biso; mpe Nkombo na Ye ekobiangama 'Mosungi, Mokonzi na Kimia, Nzambe na Nguya, Tata na Seko.' Mpe bokonzi na Ye ekozala na nsuka te" Mpe Liloba yango ezali Liloba na Nzambe. Mpe Molimo esalaki mosala likoló na Liloba yango, mpe Ezwaki lolenge na libumu ya mongondo moko. Amen. "Mwana mobali abotami," akelami te, "abotami."

²¹⁶ Satana amekaki mpe amekaki lisusu komwangisela Yango. Amemáki Ye na esika ya likoló mpe alobaki: "Soki Ozali oyo Olobaka ete Ozali, na bongo, bikisela ngai mwa babeli awa. Lakisa ngai ndenge Okoki kosala yango. Bóngola lipa oyo, mabanga oyo ékoma lipa. Míbwáka na nsé, tómona, mpo Likomi elobi ete Okosala yango."

²¹⁷ Bomónaka milimo mabe ya basámbeli yango lelo, oyo balobaka likambo yango moko? "Soki lobiko na nzoto uta

na Nzambe ezalaka; Ndeko *Songolo-pakala* ye oyo, bikisa ye, tómona.”

²¹⁸ Molimo mabe moko yango azalaki na esika ya ekulusu ya Yesu, alobaki: “Soki Ozali Mwana na Nzambe, kitá na ekulusu.”

²¹⁹ Liloba elobaki ete Azalaki Mwana na Nzambe. Molimo etalisaki polele ete Azalaki Mwana na Nzambe. Yisaya 9:6 ekokisamaki. Mokolo mosusu na mpokwa, mingi kati na bino boyokaki na émission ndenge topésaki Makomi koleka ntuku motoba, pene na yango, nakanisi, mpo na kotalisa polele ete Makomi elobaki ete Oyo wana ezalaki Ye.

²²⁰ Oh, Sátana amekaki mpe amekaki lisusu, kosala nyonso. Mokolo moko na butu, Alálaki na nsima ya masuwa, amonaki Ye alali. Mpe alobaki: “Nakoboma Ye sikawa.” Kasi akokaki te.

²²¹ Amekaki komeka Ye ásala likambo ya mabe, kasi akokaki te. Mpo na nini? Ye asilaki komwangisama na kobatelama ya kobongisama liboso. Akoki kopengwisama te. Te, te. Liloba elobaki ete Akozala awa. Amen. Molimo mabe moko te akotungisa Ye, mpe ata mwana na Nzambe mosusu te oyo abongisámá liboso mpo na kozua esika na Ye. Ye asílá komwangisama na kobatelama. Mbondó ya Satana, ata balakisi ya ba-denomination bakosimba Ye ata moke te. Akóbaka kokende liboso, eloko moko te ekotungisa Ye, bomoni. Esalaki Ye eloko moko te.

²²² “Ee, nakokómisa Yo epískópo ya mokili mobimba. Ngai nde nazali mokonzi likoló na yango. Soki kaka Okumbameli ngai mpe Okoti na etóngá na ngai, nako—nakokómisa Yo mokonzi. Ngai nakolongwa, mpo Yo ózua bokonzi.”

²²³ Alobaki: “Kende nsima na Ngai, Satana. Ekomami: ‘Okokumbamela Nzambe, Liloba, mpe okosalela bobele Ye.’” Bongo mokolo moko . . .

Nakolina kotelema wana mwa moke wana, na ntina na Moto monene oyo.

²²⁴ Kasi mokolo moko, Molimo esalaki lisusu mosala likoló na Ye; mpamba te, Liloba moko esiláká kokomama na ntina na Ye, eutaki na Nzambe, na nzela ya mosakoli, ete: “Amemamaki kino ebomelo, lokola mwana-mpate.” Mpe Molimo esalaki mosala likoló na Ye, ememaki Ye, mpe etindaki Ye na ekulusu ya Kalvari. Kuna, Akufaki. Nyonso oyo elobamáká na ntina na Ye, na kufa na Ye, ekokisamaki, mpo na kopesa Póle mpe Bomoi na Mimboto ya Nzambe nyonso, oyo ebongisámá liboso, oyo ezalaki na mokili. Abongisaki nzela mpo na kosala yango. Momboto yango *oyo*, Molimo epesaka Bomoi; kobongoláká bana na Nzambe ya mibali mpe ya basi, longwa na mokili kati na yikíyiki ya molili oyo, kino kozala bana na Nzambe ya mibali mpe ya basi.

²²⁵ Bóbeta libaku te, na liloba oyo “kobongisama liboso.” Nayebi bosalaka yango. Kasi, bóyoka, Ezali liloba na ngai te.

Ezali moko na Maloba na Nzambe. Soki bolingi kotángá yango, bótángá Baefese 1:5, elobi: "Abongisaki biso liboso mpo na kozua lokumu ya bana na nzela na Yesu Klisto." Bomoni?

²²⁶ Bótika ete náfungola yango mwa moke, na miníti moko kaka, mpo na kobimisa yango na makanisi na bino. Bótala. Kaka ndenge ozalaki na kati ya tata na yo, na ebandeli, lokola momboto ya nkona. Boyebaki yango, moko na moko na bino? Ozaláká mpe na kati ya nkoko ya nkoko ya nkoko ya nkoko na yo, boyebaki yango?

²²⁷ Bótángá Buku ya Baebele, epai tomoni ete Lévi afutaki moko na zomi ntango azalaki na mokongo ya Abraham, bikeke minei nsima na ye. Ntango Abraham afutaki moko na zomi na Melekisedeki, etángamaki mpo na mwana ya mwana ya mwana ya mwana na nsé na ye, mpe, na eleko wana, azaláká na mokongo ya Abraham. Ezali yango mpenza. Bomoni?

²²⁸ Ozalaki na mokongo ya tata na yo, kasi tata na yo akokaki kozala na boyokani elongo ná yo ata moke te, kino ntango obongwanaki mpo na kokóma na nzoto ya mosuni.

²²⁹ Mwana na ngai ya mobali azalaki kati na ngai. Na—na—nazalaki na mposa ya mwana, kasi azalaki kati na ngai na eleko wana. Bomoni? Azalaki kati na ngai na eleko wana. Kasi na nzela ya libala, abóngwánaki mpo na kokóma moto lokola ngai, na nsima akómaki lokola ngai.

²³⁰ Mpe bokómaka lokola babótí na bino, bomoni, mpo ezalaki na kati na bino, mpo na kobanda. Sikawa soki tozali bana na Nzambe, bitaliseli na Ye... Elingi koloba, ozali etaliseli ya tata na yo, ya mama na yo te; ya tata na yo. Momboto ezalaka na kati ya tata. Bomoni? Sikawa mama na yo azalaki momemi oyo amemaki yo, amemaki momboto ya tata na yo. Bomoni?

²³¹ Mabelé, na mosuni, ezali mpe momemi oyo ememaka momboto ya Nzambe. Bomoni, yango mpenza. Mokili te, ezali monene ndenge nini mokili ezali; ezali monene ndenge nini Nzambe asalaki yango. Bomoni? Bomoni?

²³² Sikawa soki ozali mwana na Nzambe ya mobali mpe ya mwasi, boye ozalaki kati na Nzambe na ebandeli. Ozali etaliseli na Ye. Soki ozalaki kuna te na ntango wana, na bongo ozaláká te, to okozaláká te.

²³³ Mpamba te, na mokongo na ngai, nakoki komema mwana ya mobali *oyo* te, to ya mobali *wana* te, nakoki bobele komema bana na ngai moko, mpe bakozala lokola ngai. Aleluya. Bomoni yango?

²³⁴ Bana mibali mpe bana basi bazalaki kati na Nzambe na ebandeli. Sikawa bótala. Bozali na Bomoi na Seko, ndenge bolobaka. Tondimi yango, ete tozali na Bomoi na Seko. Ee, ezalaka na lolenge bobele moko ya Bomoi na Seko, mpe yango ezali Nzambe. Nde eloko bobele moko oyo ezali Seko, ezali

Nzambe. Na bongo, soki ozali na Bomoi na Seko, Bomoi yango, oyo ezali kati na yo, ezalaka ntango nyonso, mpe yo ozalaki na mokongo ya Nzambe liboso kútú mokili ézala. Mpe ntango Liloba Yango moko... Yesu Ye moko abéngami Liloba, mpe na Santu Yoane 1, elobami ete: "Na ebandeli Liloba azalaki, mpe Liloba azalaki elongo na Nzambe, mpe Liloba azalaki Nzambe. Mpe Liloba akómaki nzoto mpe afandaki elongo na biso." Na bongo, bozalaki na mokongo ya Yesu, mpe bokendeki na Kalvári elongo na Ye. Bokufaki elongo na Ye, mpe bosékwaki elongo na Ye. Mpe lelo tofandi na bisika na Likoló kati na Ye, totondisami na Molimo na Ye, bana mibali mpe bana basi ya Nzambe. Bokufaki elongo ná Ye, bosékwaki elongo ná Ye. Ya solo mpenza.

²³⁵ Sikawa, na bongo, sikawa, sikawa bokoki kozalala na boyokani elongo ná Ye. Kalakala, bokokaki kosala yango te, mpo bozalaki kaka Liloba kati na Ye, momboto. Kasi sikawa Asili kotalisa bino polele, mpe sikawa Alingi ete bázala na boyokani elongo ná Ye. Na nsima, Akitáki na nsé, akómaki mosuni mpo Ákoka mpenza kozala na boyokani ya bondeko ná yo. Bomoni boyókani oyo ebongi be? Oh, la la, mabombami ya Nzambe na bozindo mpenza! Ezali kitoko mpenza! Bomoni, Nzambe akokaki kozala na boyokani na bondeko kati na Molimo te, boye, Nzambe akómaki moto elongo ná biso.

²³⁶ Yesu Klisto azalaki Nzambe Ye moko, oyo atalisami polele, mpamba te, Azalaki Mwana mpo Abótámaki, kasi ezalaki kaka mongombo mpo Ye áfanda kati na yango. "Moto ata moko te amóná Nzambe, kasi Mwana ya Likinda bobele moko ya Tata asili kotalisa Ye." Nzambe atongákí ndako mpo na Ye moko, nzoto mpo na kofanda kati na yango, Ayaki na nsé mpo ókoka komama Ye. Timote ya Liboso 3:16: "Na ntembe te, libómbami ya bonzambe ezali monene; mpamba te Nzambe amónisamaki kati na nzoto, amónamaki na Banje, andimamáki, akamátamaki na Likolo." Bomoni? Sikawa Ye...

²³⁷ Lokola yo ozali mosuni, mpe Ye azali mosuni, na bongo, bokoki kozala na boyokani ya bondeko sikawa, mpo Azalaki etaliseli ya bolingo na Nzambe. Nzambe azali bolingo. Boye te? Mpe Yesu azalaki etaliseli ya bolingo na Nzambe. Mpe ntango etaliseli ya bolingo emonisamaki polele, elingi koloba, ezalaki Nzambe Ye moko; bitaliseli nyonso oyo ezalaki kati na Ye, eyaki epai na Ye: "Baoyo nyonso Tata asili kopesa Ngai, bakoya epai na Ngai." Na ntembe te, basengelaki kobongisama liboso. Soki te, bokozala kuna te. Esili. Ya solo mpenza.

²³⁸ Sikawa tokoki kozala na boyokani kati na bondeko, esalemaki na nzela na—na bozui ya Liloba na Ye, oyo bino bozali eteni na Yango. Bozali eteni ya Liloba; mpo Ye azalaki Liloba na ebandeli, bino bokómi Liloba sikawa. Bomoni? Nakoteya yango na mpokwa, to mokolo ya Lomingo to moko na mikolo oyo, ntango nakoya lisusu awa, na ntina na oyo Liloba ezali, bomoni. Sikawa bokómi eteni ya Liloba.

²³⁹ Bóyoka. Ezali na eloko moko, oyo nakoki kosala te. Nakoki komikumisa mpo na bankoko na ngai te. Te, nauti na bosoto moko ya nsomo. Tata na ngai azalaki Irlandais. Mama na ngai azalaki Indienne ya squaw, ndambo Indienne; mama na ye azalaki Indienne, azalaki kobika na mwa mbongo ya pension. Sikawa, bango nyonso, balángwi masanga, pene na bango nyonso bakúfáki ya kotelema, na bitumba, bazalaki kobunda na bondóki, mpe bongo na bongo. Nakoki komikumisa na eloko moko te mpo na yango, mpo molongo ya bankóko na ngai ná libota na ngai ezali nsomo.

²⁴⁰ Kasi, ndeko, ezali na eloko moko, oyo nakoki komikumisa mpo na yango, nakoki komikumisa mpo na Nkolo na ngai Yesu, Oyo asikolaki ngai. Na nguya na Ye ya kobongola, alonaki momboto moko, na nzela na kobongisama liboso, mpe namonaki Yango. Nazali sikawa mwana ya Nani? Iyo. Nakoki komikumisa mpo na Ye. Nasili kolekisa mibu ntuku misato na misato ya bomoi na ngai, komikumisáká mpo na Ye. Soki Abateli ngai lisusu mibu ntuku misato na misato, nakomeka komikumisa mpo na Ye koleka. Bomoní? Nakoki komikumisa mpo na Nkóko na ngai, aleluya, Ye oyo asikolaki ngai mpe alonaki momboto ya Bomoi na kati *awa*, mpe atikaki ete ngai nábwaka miso na Liloba oyo, atindaki Molimo na Ye mpe alobaki: “Yango oyo. Lobá *boye*, mpe ekokokisama. Sálá *bongo*.” Mpe oh, la la, nakoki komikumisa mpo na Ye! Asalaki yango ndenge nini? Na nzela na kosukolama na mai, na nzela ya Liloba, mai ya bokabwani. Tokokaki kolimbola yango.

²⁴¹ Bandimi ya solo, oyo babongisámá liboso, bakokangama na Liloba mpo bazali eteni ya Liloba yango.

²⁴² Oh, minzoto mitelenganaka, bokotelengana kino ntango boni? Bino ba-Metodiste, ba-Batiste, ba-Presbiterien, bapaya, nyonso oyo bokoki kozala, minzoto mikotelenganaka, longwa na lingomba moko kino na lingomba mosusu, longwa na esika moko kino na esika mosusu, na television moko kino na television mosusu, mokili moko kino na mokili mosusu, mpo na nini boyei te? Azali na mposa makasi ya kozala na boyokani ya bondeko ná yo. Azali na mposa na yo makasi. Alingi kobóngola yo, na nzela ya koyeisa makanisi na yo sika, empo na kokóta na lingomba to na ebongiseli te, kasi na Liloba na Ye, oyo yo ozali eteni na yango, soki mposa yango ezali kati na yo.

Esengo na baoyo bazali na nzala mpe na mposa ya boyengebene: mpo bakotónidisama. (Bomoní? Ah-ha.)

²⁴³ Mpe Atindaki nguya na Ye ya kobongola, mpo na kobimisa bino kati na bobebi ya losambo oyo bozali kati na yango. Na mobúlungano ya bobebi oyo tozali kati na yango, Nzambe atindi nguya na Ye ya kobongola, Liloba na Ye, oyo etatolami mpe etalisami polele, mpo na kobimisa bino na bobebi ya losambo, ya boínga, oyo bozali kotambola kati na yango, “bolumbu, bakufi

miso, bato na mawa, mpe bayebi yango te.” Bókanisa naino, baninga.

²⁴⁴ Boyebi, Nzambe atindaki nguya na Ye ya kobongola mpo na kokokisa Liloba na Ye, mpe ebongolaki nzoto mobimba ya Sara ná Abraham. Ebongolaki mobange mobali moko mpe mobange mwasi moko, mpo Alakáká ete Akosala yango.

²⁴⁵ Mpe eloko oyo Nzambe alaki kosala, Akokisaka yango. Eloko moko te, eloko nyonso... Eloko nyonso oyo ebebisámá, Nzambe akoki kosala na yango eloko moko te. Kasi Akokokisa Liloba na Ye, mpe Akotinda Molimo na Ye! “Ngai Nkolo nalónaki Yango. Nakomwangisela Yango mai butu-moi, mpo moto moko te ábótola yango na maboko na Ngai.” Biblia nde elobi bongo.

²⁴⁶ Oh, minzoto mikotelenganaka, bino baoyo bozali na mposa na mitema na bino! Bosengeli kozala na yango, soki te, bolingaki kofanda awa te na ntongo oyo. Mpe bolingaki kozala na mangomba wana te, ná ba-auditorium mpe bisika oyo bozali kati na yango, na ekólo mobimba, soki Eloko moko ememaki bino kuna te. Moto moko asololáki na yo. Kokende mosíka koleka te. Kosukolama na mai moko ezali, na nzela na Liloba, oyo ekokómisa yo mpembe lokola matandala. Oh, bana na Nzambe, býoka! Bótikala na kati ya bobebi wana te. Bóbima na yango. Abraham andimelaki Nzambe, mpe abéngaki biloko nyonso oyo ekeseni...

²⁴⁷ Okoloba: “Nakolia ndenge nini? Nakosala *boye* ndenge nini?” Oyo wana etali Nzambe. “Nakosala ndenge nini? Baninga na ngai ya mosala bakosundola ngai.”

²⁴⁸ Nzambe alobaki: “Ye oyo akosundola tata, mama, mwasi, mobali, mabota, bandako na ye moko; Nakopesa ye mabota ná bandako, Nakopesa ye batata ná bamama, ná bandeko ya mibali mpe ya basi, na mokili oyo, mpe Bomoi na Seko na mokili oyo ekoya.” Ezali elaká, moninga. Yango, oh, yango esengeli komwangiselama mai! Elaká nyonso oyo Nzambe apesaka ekokisamaka. Momboto nyonso ya Nzambe ezali elaká.

²⁴⁹ Mpe, ndeko mwasi, tika kokáta suki wana, mpo ezali malamu te na miso ya Nzambe. Tika koláta bilamba wana, ezali mbindo epai na Ye!

²⁵⁰ Bino bandeko mibali, bino mibali, bótika komikokanisa na ba-denomination wana, ntango bosalaka makambo wana, mpe botikaka basi na bino básala makambo ya ndenge wana. Ezali malamu te mpo na Baklisto.

²⁵¹ Bózonga na Liloba! Bózua Liloba yango, Ekokóla. Esengeli kokóla. Nguya na Nzambe ya kobongola oyo ekólisaki Yango na ebandeli, Azali na nzela ya kozonga, kozongisáká Yango lisusu sikawa. Azali kozonga mbala moko lisusu na esika oyo ezalaki mpenza.

²⁵² Enóka anétolamaki, kozanga kokufa, na nzela na nguya ya Nzambe ya kobongola. Mpo na nini Nzambe asalaki bongo? Mpo ézala elilingi ya konetolama ya Lingomba oyo ezali koya. Iyo. Ezalaki mpe bongo mpo na Eliya.

²⁵³ Nzoto ya Yesu ezuaki bomoi nsima na yango kokufa. Mpe na kati ya nkunda, nzoto na Yesu ezuaki bomoi na nzela na Liloba na Nzambe; mpe ebongwanaki, longwa na elilingi oyo ekúfá, ya malili, kino na Mwana na Nzambe oyo asékwi mpe akémbisami. Mpamba te na Nzembo 16:10, soki bolingi kokoma yango, 16:10, mosakoli alobaki: “Nakotika molimo na Ye na ewelo te, mpe Nakotika Mobulami na Ngai kopola te.” E Nzambe!

²⁵⁴ Liloba yango esengeli kokokisama, Ezali Liloba na Nzambe! Lóna Yango na motema na yo, soki olingi kokende na Konetolama. Soki bolingi kozala Baklisto ya solosolo, bótia Liloba oyo. Lokola, nabanzi ezalaki Ezekiele, oyo Nzambe alobaki na ye: “Zua ruló yango mpe liá yango,” mpo mosakoli ná Liloba bákóma eloko moko. Elaká nyonso oyo ezali na kati na yango esengeli komitalisa polele, mpo ezali Momboto na Nzambe ya ebandeli. Bótika te ete moto na likindo moko, oyo atángá mingi awa, ámeka kobimisa Yango kati na bino. Bótika te ete ámwangisela bino ná makambo ya nzebi, ná boyebi mpe mayele oyo ya mosuni. Bóndimela nde Nzambe!

²⁵⁵ Abraham andimaki boluki-luki ya nzebi ya eleko na ye te, alobaki te: “Nakómi mobange mingi, nakoki lisusu kobota te, nasili kokende mosika mingi koleka. Nasili kosala *boye, boye to boye.*” Kasi azalaki kobenga nyonso oyo ekeseni na Liloba na Nzambe, lokola ezalaki te. Mpe atengá-tengáki te na elaká ya Nzambe, na kozanga kondima; kasi azalaki na makasi, kopesáká Nzambe nkembo. Ayebaki ete Nzambe azalaki na makoki ya kokokisa likambo oyo Ye asilaká kolaka.

²⁵⁶ Oh, bana bakotelenganaka, baténgolami na milóna ya komata oyo ya mokili oyo! Bandeko basi bakotelenganaka, baoyo bisika mpe ba-mode ya mokili oyo esili kobénda bino! Mpe, ndeko mwasi molingami, okoki komona ngai lokola mobange moko ya mindondo, kasi moko na mikolo oyo, ntango okokutana na likambo oyo Florence Shakarian akutanaki na yango mokolo wana na mpokwa; ye mpe afandaki na ndako oyo, na esika oyo, ndenge boyebi yango. Ntango okokutana na yango, okomona ete, ezali ngai te, kasi Liloba oyo ezali solo. Zalá mosika na bisika ya kokatisa suki, mosika na ba-boutique ya mode. Zalá mosika na makambo wana.

²⁵⁷ Okoloba: “Mpo na nini olakisaka bango makambo ya minene te, ndenge ya kozala *boye?*” Bóbanda naino na ABC, na nsima nde tokokómá na algèbre. Bomoní? Bóbanda naino koyekola, “makambo oyo bokoki kosala na makoki na bino ya kokanisa malamu.”

Bandeko, nabondeli bino na mawa ya Nzambe, ete bókaba nzoto na bino mbeka ya bomoi, ya bulee, mpe oyo Nzambe akoki kondima, makambo oyo bokoki kosala na makoki na bino ya kakanisa malamu.

²⁵⁸ Bósala kaka “makambo oyo bokoki kosala na makoki na bino ya kakanisa,” Nzambe akotála makambo oyo etikali; bomoni, kakanisa kaka makambo oyo bokoki kosala na nzela na makanisi na bino. Ezali te ete... Ezali boléma mpo na mwasi komilongola bilamba, kobima mpe kosala makambo ya ndenge wana, na ntango oyo Biblia ekweisi yango, boye te? Ezali bolémá mpo na mobali komibwaka na biyambweli ya ndenge wana, lokola oyo tokómí na yango lelo, ná makambo nyonso oyo, ná makambo nyonso oyo ya likindo, mpe makambo ya ndenge wana, na ntango oyo ekeseni mpenza na Liloba na Nzambe, boye te? Bomoni?

²⁵⁹ Bibebu ya Yisaya, azalaki kaka moto lokola bato nyonso ná bibebu ya mbindo. Alobaki: “Nkolo, nazali kati na bato na mbindo, mpe nazali na bibebú ya mbindo. Mawa na ngai mpo namoni Nzambe.” Mpe Mwanje moko akitaki, azuaki Mótó, Mótó ya Bulee uta na etumbelo ya Nzambe, mpe abongolaki bibebú na ye; longwa na bibebu ya moto na kotelengana, kino na bibebu ya mosakoli oyo azali na YANGO ELOBI NKOLO. Nguya na Nzambe ya kobongola!

²⁶⁰ Balobí-mbísí mokama na ntuku mibale, ná—ná mibangembasi oyo bazalaki kotebilamba ya motane moindo, ya basi, ná baoyo basangánaki na ndako ya likoló mpe bakangaki bikuke, bamosusu kati na bango bazalaki na mayele oyo ekoki te mpo na kokoma bankombo na bango moko. Nzambe abongolaki bango longwa na balobí-mbisi, kino na balobí-bato; longwa na mibali mpe basi ya ndumba, kino na basantu ya Nzambe, oyo bakokuwa te. Nguya ya Nzambe ya kobongola!

²⁶¹ Polo, mondimi na lingomba moko, ya ba-Presbiterien, ba-Metodiste, ba-Batiste, ba-Pantekotiste, to eloko moko bongo; akendeki na balabala, azalaki na molimo monene ya móndengé kati na ye, ete ayebaki mingi koleka bato nyonso. Ayékolaki epai ya Gamaliele, moko na balakisi ya malamu koleka na ekólo mobimba. Likambo nini esalemaki ntango azalaki kokende na Damaseke, mpo na kokanga bato oyo bazalaki kondima Liloba na Nzambe? Wana kokendeke nzelanzela, abambámaki na nsá, mpe ayokaki Nsango moko. Mpe Ebongolaki ye longwa na mondimi ya lingomba, oyo azaláká kokende na losambo; kino na mosakoli ya Nzambe, oyo akomaki Liloba na Nzambe, na Kondimana na Sika. Longwa na mondimi ya lingomba kino na mosantu!

²⁶² Oh, monzoto mokotelenganaka, tósukisa. Mwana oyo akotelenganaka, Momboto oyo mokotelenganaka, oyo ekendeke longwa na esika moko kino na esika mosusu, na kati ya bobebi

oyo; bóbala, na ntongo oyo, bana. Nasengi na bino bóyoka ngai lokola mo—lokola moto oyo azali komeka kotelema katikati na bato na bomoi ná bakufi.

²⁶³ Kuna na bikólo oyo bozali kolanda biso, soki bozali naino koyoka, bino baoyo botelenganaka na esika yango, nasengi na bino ete bóbonda naino mwa moke lisusu. Nayebi ete ngonga esili koleka awa na Tucson to, bólimbisa ngai, na Phoenix, etikali miníti ntuku mibale liboso na midi. Mpe nawumisi bato oyo awa ntongo mobimba. Nawumisi bino mosika na misala na bino mpe nyonso wana. Kasi tálá, moninga molingami, okoki kozala mosika na Nzambe mpo na libela. Nasengi na yo ózóniga na ntongo oyo. Okolina? Esika ezali na Liziba.

Na eliélo moko, kala, nayebi ete ezali mpenza bongo,
 Mwana moko abotamaki mpo na kobikisa bato na masúmu na bango.
 Yoane amonaki Ye na libongo, Mwana-mpate mpo na libela,
 Oh, Klisto, Mobakami na ekulusu ya Kalvari.
 Oh, nalingaka Mobali wana ya Galilai, ya Galilai,
 Mpo Asali mingi mpenza mpo na ngai.
 Alimbisi masumu na ngai nyonso, Atii Molimo Mosanto na kati;
 Oh, nalingaka, nalingaka Mobali oyo ya Galilai.
 Mokongoli mpako akendeki kobondela na tempelo mokolo moko,
 Agángaki: “E Nkolo, yokela ngai mawa!”
 Alímbisamaki na masumu nyonso, mpe kimia ya bozindo etiámaki na kati na ye;
 Alobaki: “Bóya kotala Mobali oyo ya Galilai.”
 (Ya solo.)
 Motengumi atámbolaki, bába alobaki,
 Nguya yango elobámaki ná bolingo likoló na mbu;
 Mokufi-miso amónaki, nayebi ete ekokaki bobele kozala bongo
 Mawa ya Moto wana ya Galilai.

²⁶⁴ Bókokanisa yango na lotómo ya lelo.

Mwasi wana na libulu ya mai, Ayebisaki ye masumu na ye nyonso,
 Ete azalaki na mibali mitano na ntango yango.
 Alimbisamaki na masumu nyonso, mpe kimia ya bozindo etiámaki na kati na ye;
 Agángaki: “Bóya kotala Mobali oyo ya Galilai!”

²⁶⁵ Mwasi, Akoki kosala ndenge moko. Asili kotánga motema na yo na ntongo oyo. Mobali, Asili kotánga motema na yo. Oh, mokongoli mpako, tóbondela!

Oh, nalingaka Mobali wana ya Galilai, ya
Galilai,
Mpo Asali mingi mpenza mpo na ngai.
Alimbisi masumu na ngai nyonso, Atii Molimo
Mosanto na kati;
Oh, nalingaka, nalingaka Mobali oyo ya
Galilai.

²⁶⁶ Bokolina Ye te, elongo na ngai, na ntongo oyo? Oh, mosumuki motomboki mpe motelengani, ózala awa to libanda, okolina koyamba Nkolo na ngai na ntongo oyo? Azali Liloba, mpe Liloba euti koteyama epai na yo. Okolina koyamba Ye na ntongo oyo te? Bokolina kotómbola kaka maboko to kotelema, to kosala likambo moko, mpe kobóndela, koloba: "Nalingi koyamba Ye sika-sikawa. Ndeko, nabelemi. Nalingi koyamba Ye sika-sikawa." Okolina kotelema, moto nyonso oyo alingaki ete tóbondela, mpe koloba: "Nazali..." ete tóbondela mpo na ye, kútu, koloba: "Nazali mosumuki. Nalingi..." Nzambe ápambola yo, misie. Moto mosusu azali? Moto nyonso ábondela sikawa, mwa moke.

Oh, na eliélo wana, kalakala, (Mokili ezalaki
na mobúlungano, boyebi.) mpe nayebi ete
ezali mpenza bongo,
Mwana moko abotamaki mpo na kobikisa bato
na masumu na bango.
Ntango Yoane amonaki Ye na libóngó, Azalaki
Mwana-mpate wana mpo na libela, (Kaka Ye
moko lelo.)
Oh, Azali Klisto, Mobakami na ekulusu ya
Kalvari.

²⁶⁷ Okolina Ye te lelo na motema mobimba, mpo ókoka kobima na lolenge ya mokili oyo ofandi kati na yango? Bino basi, bino mibali, oh, mpo na nini bofandaki awa ntango nyonso oyo? Elakisi ete eloko moko ezali na kati na bino, eloko moko ezali kuna, oyo ezali na nzala mpe na mposa. Bolingaki kozala awa te, ngonga mibale to misato oyo, bofandi na kati ya ndako oyo, boye; eloko moko ezali. Bokolina kokanisa likambo yango malamu lelo te? Bótika ba-mode mpe nzebi ná biloko nyonso ya mokili, élongolama na makanisi na yo sika-sikawa, ndeko mobali molingami to ndeko mwasi molingami.

Mangomba ezali kosangana, bikólo minene
ezali kopanzana, Yisraele ezali kolamuka,
Bilembo oyo basakoli basakólaki;
Mikolo ya Mabota ekómi ya kotanga, etóndi na
nsómó;

“Bózonga, E bapalangani, epai na bino moko.”

Mokolo ya lisiko ebelemi,
Mitema ya bato ezali koséñzwa na nsómo;
Bótondisama na Molimo, bóbongisa mpe
bóngengisa miinda na bino,
Bótombola miso! Lisiko na bino ebelemi.

Basakoli ya lokuta bazali kokosa, Soló na
Nzambe bazali kowangana yango,
Ete Yesu Klisto azali Nzambe na biso.

²⁶⁸ Sikawa, ezali solo. Boyebi yango, biso nyonso, mokolo oyo
tozali kobika na yango. Kasi Alobaki:

Pôle ekozala na ntango na mpokwa,
Sólo, bokomóna nzela ya Nkembo.

²⁶⁹ Ezali mokolo oyo tozali kobika kati na yango sika-sikawa.
Pôle ekongenga na ntango na mpokwa, ntango butu ekobanda
koinda, ntango ya moi ya mpokwa, monzoto ya mpokwa.

Moi ya mpokwa ná monzoto ya mpokwa,
mpe nsima na yango, molili!
Tika ete mawa ézala te na bokabwani,
Ntango, sukasuka, nakokóta na masuwa;
Mpo, nyonso na libanda, ezali na ntango mpe
esika te,
Mpe mpela ekoki komema ngai mosika,
Kasi nalingi komona Mokúmbi na ngai miso na
miso
Ntango nakoleka ndelo yango.

Lobelá ngai te, na mitango ya bieleli,
Ete bomoi ezali bobele ndóto ya mpamba!
Ete elimo oyo elali esili kokufa,
Ete makambo ezalaka ndenge emonanaka te.

Iyo, bomoi ezali solo! Mpe bomoi ezali ndangá!
Nkunda ezali nsuka na yango te;
Mpo ozali putulú, okozonga na putulú,
elobamaki mpo na elimo te.

Bomoi ya bato minene ekaniselaka biso nyonso
Ete tokoki kokómisa bomoi na biso kitoko
mingi,

Ete ntango tokokende, tótika nsima na biso
Matámbe likoló na zélo ya eleko;

Matámbe, oyo ntango mosusu moto mosusu,
Wana tozali konana na mbu monene ya bomoi,
Ndeko oyo aboyami mpe azui likama na
masuwa,

Ntango akomona yango, ázua lisusu mpiko.

Tótelema mpe tósala mosala,

Ná motema oyo ebelemi mpo na kobunda;
 Tózala lokola bibwéle oyo basengeli kotíndika
 to kopusa te!
 Tózala bilombe kati na etumba!

²⁷⁰ Nzambe Molingami, bazali ya Yo. Namoni mibali mibale kotelema, Tata. Nabondeli, e Nzambe, ete Ózua bango sikawa. Balingi kozala bana na Yo. Balamuki na kozanga koyeba ya bomoi oyo babikelaki, mpe sikawa balingi kozonga ya sika, na bomoi ya sika, ná libatisi ya Molimo Mosanto likoló na Momboto oyo euti kolónama na mitema na bango lelo. Nzambe na Seko, Mokeli ya biloko nyonso, Oyo apesi Liloba na Yo, mpe nandimi ete Oyebaki ete mibali oyo bakosala likambo oyo na ntongo oyo. Nabondeli, Nkolo, ete Ósopela Liloba yango mai, butu-moi, mpe Ótika ata moke te ete Satana ábótola yango na maboko na Yo. Tika ete ékoma nzete oyo mokolo moko, na Paradizo ya Nzambe, ntango nyonso ekozóngisama lisusu, mpo Liloba na Yo ekoki kokweya te, ekozala lisusu. Mpo mokili oyo . . .

²⁷¹ Mpe civilisation ya boye ekozala lisusu te na mokili oyo ekoya. Mituka ekozala te, to eloko moko te, oyo nzebi esilá kosala. Makambo ya boye ekozala lisusu te na mokili oyo ekoya. Kasi ekozala lolenge ya civilisation oyo Nzambe Ye moko akotia na bokonzi ya nkembo. Mpamba te, na civilisation oyo bokono ezali, kufa, mawa, nkunda, mpe mposa. Kasi na Bokonzi oyo ekoya, kufa ekozala te, mawa te, bokono te, bobangé te. E Nzambe, nyonso ekozala ya sika kuna, na civilisation na Yo.

²⁷² E Nzambe, bóngola biso lelo, na nguya na Yo, na koyeisa sika makanisi na biso, mpo tópesa mokongo na biloko mabe ya mokili oyo sikawa, mpo na Liloba na Nzambe. Mpe tika ete tózongisama sika na nguya ya Nzambe ya kobongola likoló na Momboto oyo ezali na mitema na biso, oyo biso tondimi, tókóma bikelamu babengami bana mibali ná bana basi ya Nzambe. Yango nde libondeli na ngai epai na Yo, Tata, mpo na bato, na Nkombo na Yesu. Amen.

²⁷³ Sikawa mpo na bino baoyo bozali kolanda liteya oyo, na bisika nyonso bozali, nalingi ete bójamba Klisto kuna, lokola Mobiñisi na bino mpenza, mpe bótontidisama na Molimo na Ye. Maloba oyo euti kolobama na ntongo oyo, tika ete Ékweya na motema na yo. Tika ete kuna, bójamba Yesu. Na nsima, bótálá bomoi na binoo malamu, bokomona bomoi oyo bokobika nsima na yango. Mpe bázua Ekongoleli ya moto oyo akanisaka. Soki omoni ete ozali kosala likambo moko oyo ekeseni na Liloba oyo, longwá na yango, noki-noki. Bomoni? Mpamba te, ezali na Ekongoleli oyo ebatelaka yo mosika kufa, ezali Liloba na Nzambe. Maloba na Ye ezali Bomoí, mpe Ekobatela yo mosika na kufa.

²⁷⁴ Bino baoyo bozali awa sikawa, baoyo bozali na eyanganelo, nasili kokanga bino awa ntango molai. Natondi bino mpo

boyei na bino. Libondeli na ngai ezali ete Nzambe áтика ata moke te ete Momboto oyo ékuwa. Nabanzi ete bokanisaka te ete natelemaka awa koloba makambo oyo kaka mpo nákesana na bamosusu. Nalobaka yango mpo na bolingo; mpe nayebi ete ezali ntango nazali na bomoi oyo, ndenge nazali na yango sikawa, ezali ntango bobele moko oyo nakoki mpenza koteya bato. Mpe nalingaka Yesu Klisto. Azali Mobikisi na ngai. Mpe bómikanisela, nalingaki kozala kuna na balabala, soki ézalaka mpo na Ye te. Nalingaki kozala kuna; bato ya libótá na ngai nyonso, bato na ngai nyonso, bazalaki basumuki. Kasi nayebi ete Nzambe, na nguya na Ye ya kobongola, asili kokómisá ngai ekelamu ya ndenge mosusu. Nakoki—nakoki kotinda bino na yango, mpo ezali malamu. Ekotelema ngwi na ntango ya mpasi. Ata na ekuke ya liwa, okobanga te. “Eloko moko te ekoki kokabola biso na bolingo na Nzambe, oyo ezali kati na Klisto.” Tika ete Nzambe ápambola moko na moko na bino, mpe ápesa bino Bomoi na Seko.

²⁷⁵ Bato boni awa bazali na Momboto ya Nzambe te, libatisi ya Molimo Mosanto? Okolina kotombola loboko, koloba: “Kanisa ngai, Ndeko Branham, mpo názua Molimo Mosanto yango.” Sikawa kamáta Liloba na—na motema na yo, mpe ndimá Yango. Sikawa soki yo... Okoki komitala. Kende komitala na talatála, okoki komona esika oyo ozali. Bomoní, okoki koyeba yango.

²⁷⁶ Okoloba: “Ee, natómbolaki loboko te, mpo nandimaka ete nazali na yango.”

²⁷⁷ Mítála na talatála, na nsima okomóna lolenge ya molimo oyo ezali kozimbisa yo, bomoni. Makaniyi ya kozimbisa! “Ezali na nzela oyo emonanaka malamu na moto, kasi nsuka na yango ezali banzela ya kufa.” Ezali solo?

Kuna na ekulusu epai Mobikisi na ngai
akufaki,
Kuna, mpo na bolimbisi ya masumu, nalelaki;
Oh, kuna nde Makila etiamaki na motema na
ngai;
Nkembo...

²⁷⁸ Bókanga kaka miso, mwa moke sikawa, mpe bójembela Ye yango. Tótombola maboko.

Nkembo na Nkombo na Ye! (Nkombo na Ye ya
motuya!)
Nkembo na Nkombo na Ye!
Kuna nde Makila etiamaki na motema na ngai;
Nkembo na Nkombo...

²⁷⁹ Nalingi ete bino Baklisto oyo babikisámá, bópesana mbote ya loboko.

Nabikisami na masumu na ndenge ya
kokamwa mpenza,
Yesu afandi na kati, na bopoló mpenza,

Kuna na ekulusu epai Amemaki ngai;
 Nkembo na Nkombo na Ye!
 Nkembo na Nkombo na Ye! (Nkombo ya
 motuya!)
 Nkembo na Nkombo na Ye!
 Oh, kuna nde Makila etiamaki na motema na
 ngai;
 Nkembo na Nkombo na Ye!

²⁸⁰ Makila ezalaka na momboto ya Bomoi kati na Yango, boyebi.
 Oyo ezali mpo na baoyo bayebi Ye te:

Oh, yaka na Liziba oyo ya bozui mpe ya boboto;
 Bwáka elimo na yo na makolo ya Mobikisi;
 Oh, míbwaka na kati lelo, mpe sepéla;
 Nkembo na Nkombo na Ye!

Oh, nkembo na . . .

Tógumba mitó sikawa, wana tozali koyemba yango.

Nkembo na Nkombo na Ye!
 Kuna nde Makila etiámaki na motema na ngai;
 Nkembo na Nkombo na Ye!

²⁸¹ Bolingi Ye? [Losambo balobi: “Amen.”—Mok.] Polo alobaki:
 “Nakoyemba na Molimo. Nakokumbamela na Molimo.”
 Tótumba yango lisusu malembe-malembe, wana totómboli
 maboko.

²⁸² Boyebi, kókósó ezali ete, biso ba-Pantekotiste, tosili
 kobungisa esengo na biso, tosili kobungisa koningana na biso.
 Ndenge Billy Graham alobaki mokolo mosusu na mpokwa:
 “Batei oyo kingo ya bilamba na bango ebalúká, oyo bazalaki
 kokende na Sudi, kobetáká maboko, kobetáká makolo na nsé,
 mpe kotutáká-tutáká makolo na nsé, bazalaki na eloko moko
 oyo ezalaki kopesa bango esengo.” Ee, iyo, nazali na Eloko
 moko oyo epesaka ngai esengo. Bomoni? Bomoni? Iyo. Iyo, tosili
 kobungisa koningana na biso.

²⁸³ Sikawa tótombola maboko. Bómítungisa te mpo na mpisoli,
 ekosala mpasi moko te, bomoni. Esálaka mpasi te. “Ye oyo
 akokendeke kolona, na mpisoli, na ntembe te, akozonga na
 esengo, ntango akomema maboke na ye ya motuya.” Malamu.

Nkembo na Nkombo na Ye! (Nkombo ya
 motuya!)

Nkembo na Nkombo na Ye!
 Kuna nde Makila etiámaki na motema na ngai;
 Nkembo na Nkombo na Ye!

Nkembo na Nkombo . . . (E Nzambe! Nkembo
 na Nzambe!)

Nkembo na Nkombo na Ye!

Zindísia Momboto, Nkolo, na motema!

. . . Makila etiamaki na motema na ngai;
Nkembo na Nkombo na Ye!

65-0911 Nguya Na Nzambe Ya Kobongola
Ramada Inn
Phoenix, Arizona U.S.A.

LINGALA

©2024 VGR, ALL RIGHTS RESERVED

VOICE OF GOD RECORDINGS
P.O. Box 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.
www.branham.org

Liyebisi ya makoki ya mokolo-eloko

Makoki nyonso ekopesama na ndingisa. Búku oyo, ekoki kozala imprimé na masíni ya ndako mpo na yo moko to kokabama, ofelé, lokola esalelo mpo na kopalanganisa Nsango Malamu ya Yesu Klisto. Búku oyo ekoki kotekama te, koyíkanisama te, kotiamá na site internet te, kobombama mpo na kolukaluka te, kolimbolama na nkota mosusu te, to kosalela yango mpo na kosenga misolo te, kozanga ndingisa ekomami mpenza na Voice Of God Recordings®.

Soki olingi koyeba makambo mosusu to kozua bisalelo mosusu, komélá:

VOICE OF GOD RECORDINGS

P.O. Box 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.

www.branham.org